

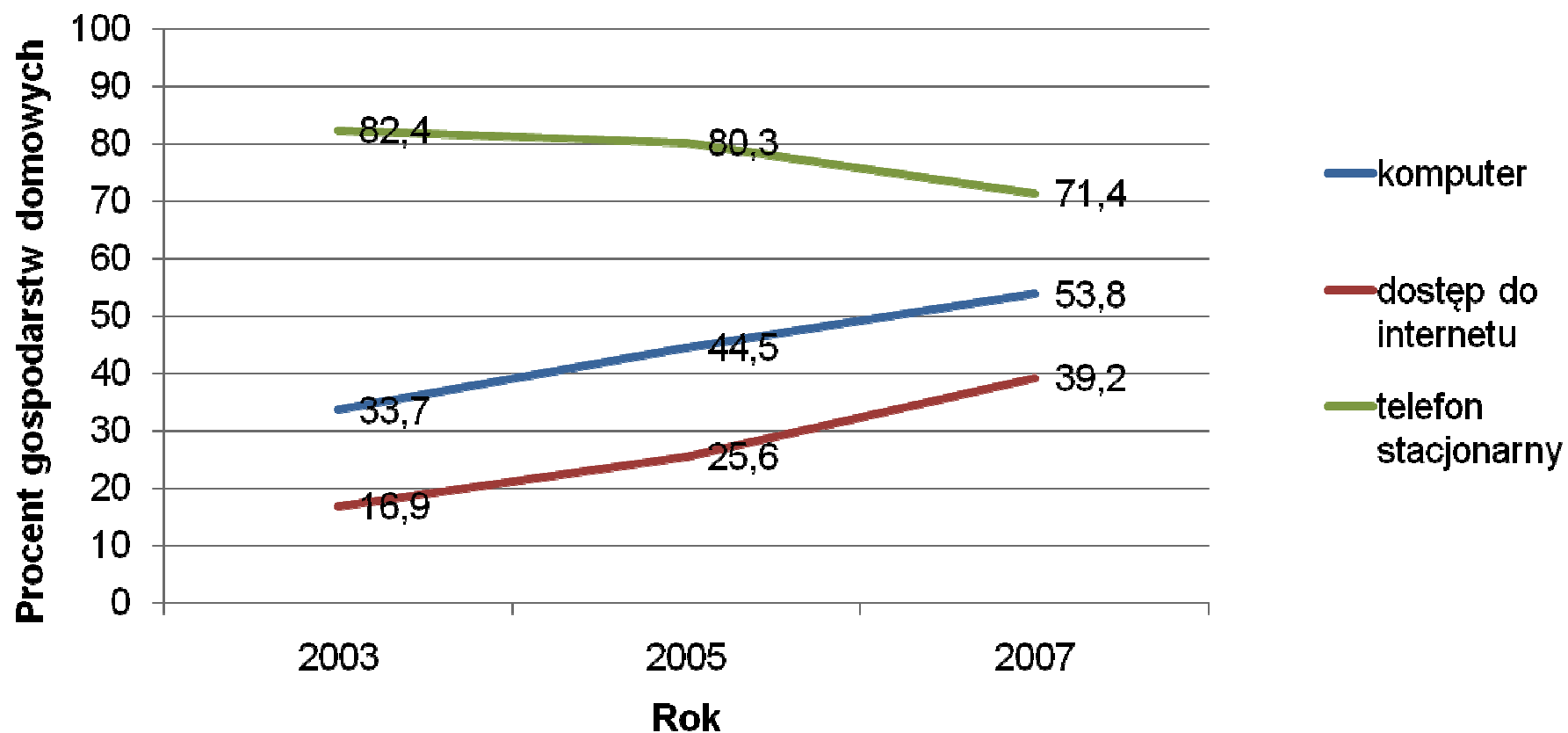
Polacy i nowe technologie

wyniki badań Diagnoza Społeczna 2003-2007

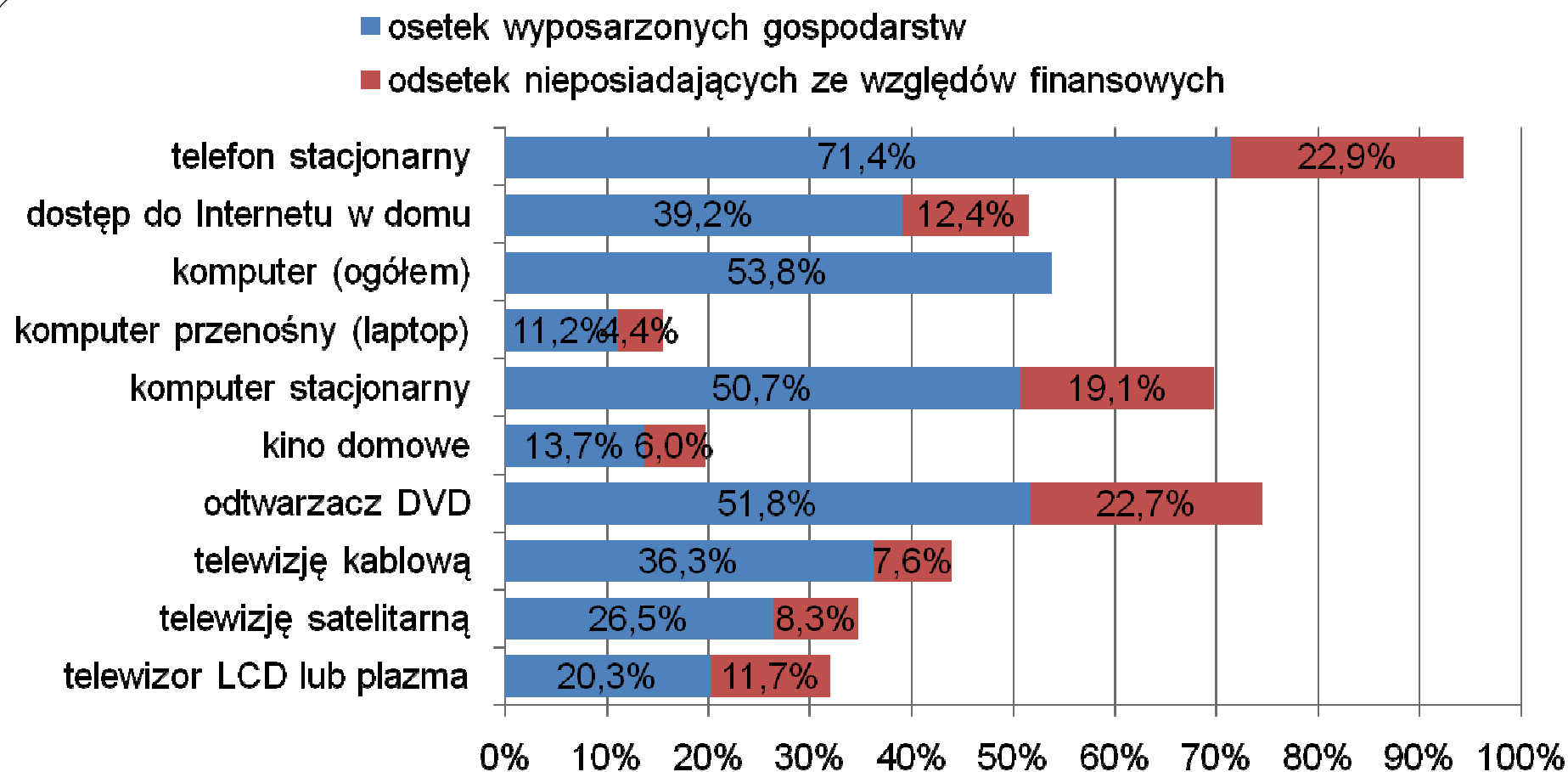
dr Dominik Batorski
Instytut Socjologii UW

Wypożyczenie gospodarstw domowych

Zmiany wyposażenia gospodarstw domowych

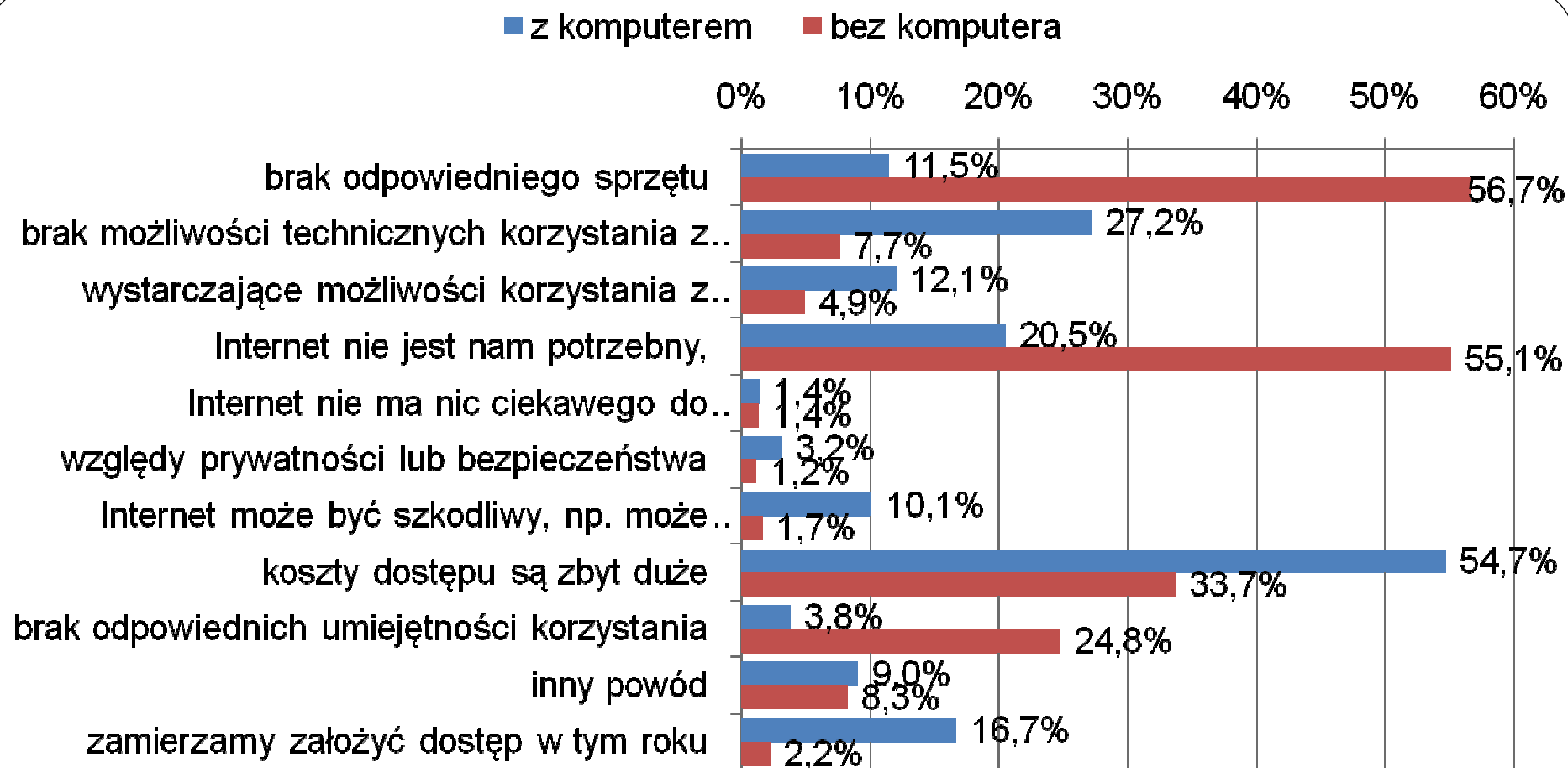

Co ciekawe, obserwujemy nie tylko wzrost dostępności komputerów i internetu, ale także spadek odsetka gospodarstw domowych z telefonem stacjonarnym. Należy również zaznaczyć, że coraz częściej posiadanie komputera wiąże się z posiadaniem również dostępu do internetu – w 2007 73% gospodarstw, w których był komputer miało dostęp do internetu. W 2005 było to 57,5% a w 2003 zaledwie 50%.

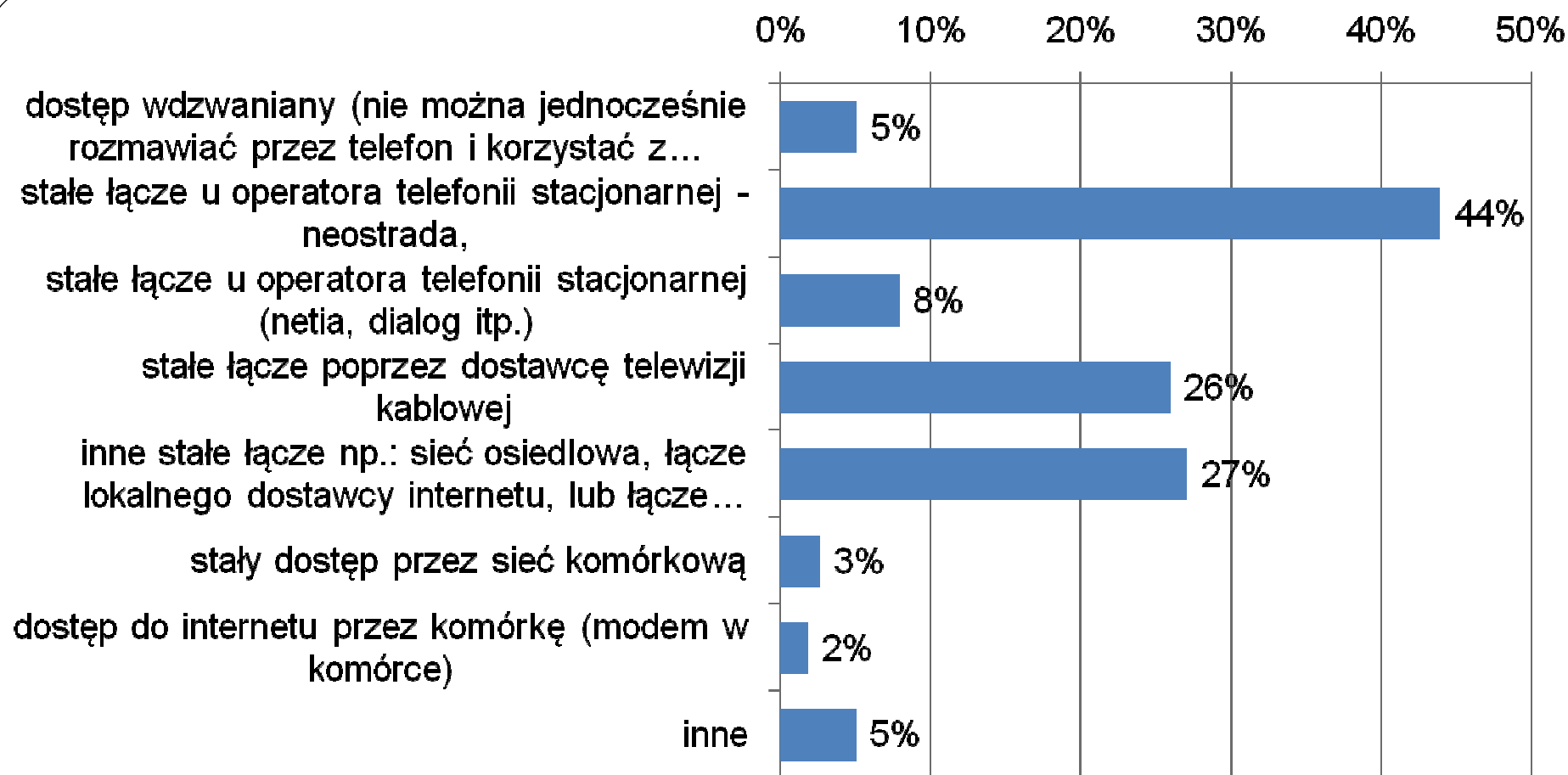
Wyposażenie gosp. dom.

Komputery są w ponad połowie gospodarstw domowych. Dodatkowo prawie 20% chciałoby posiadać komputer, ale nie może sobie na to pozwolić ze względów finansowych.

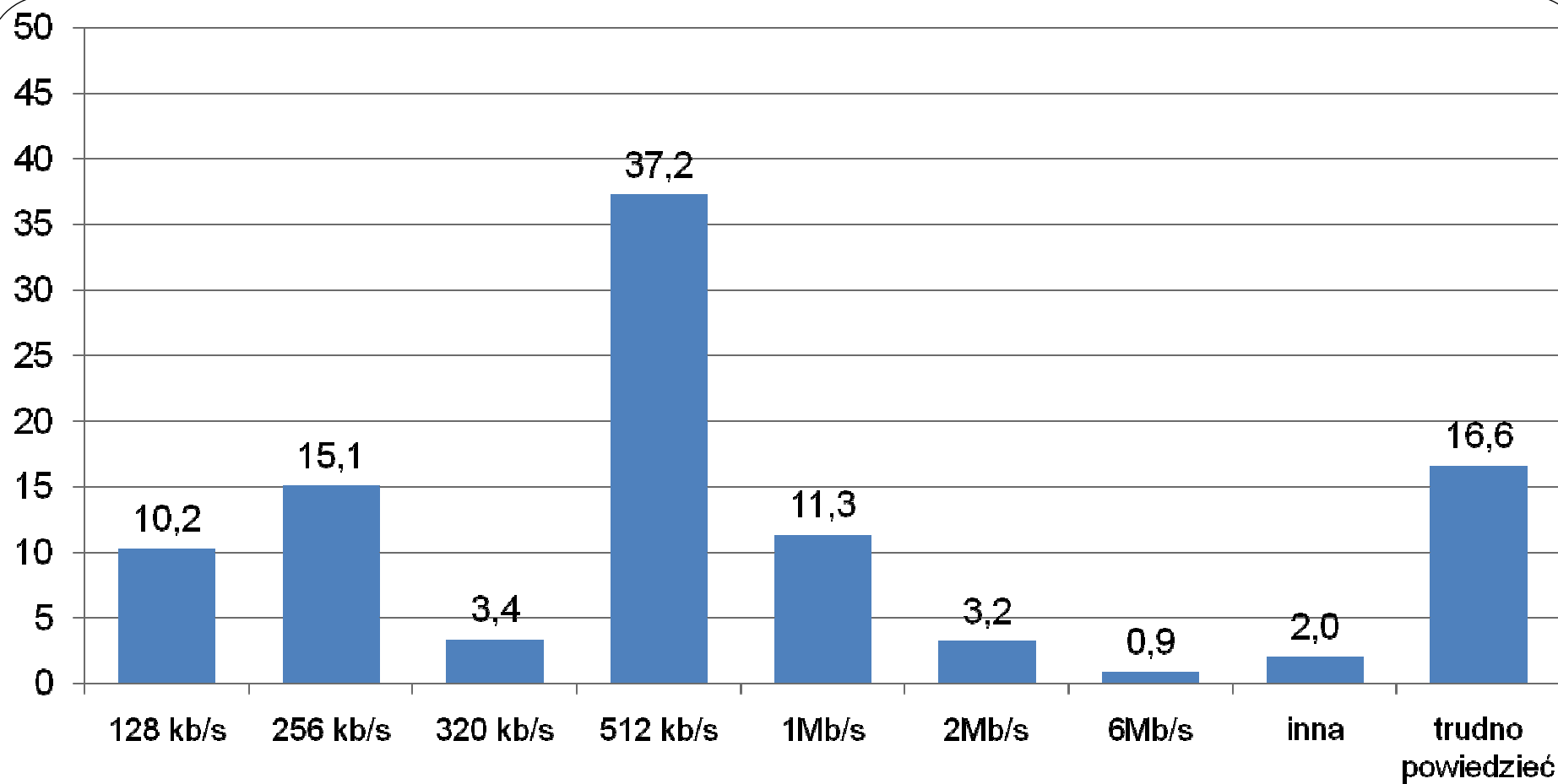
Powody braku dostępu do internetu

Powody braku dostępu do internetu są różne w gospodarstwach, które mają komputer i w tych, które go nie mają. Te pierwsze częściej deklaruja „zbyt duże koszty”, „brak możliwości technicznych”, „możliwości korzystania gdzie indziej”, a także zagrożenia związane z Internetem.

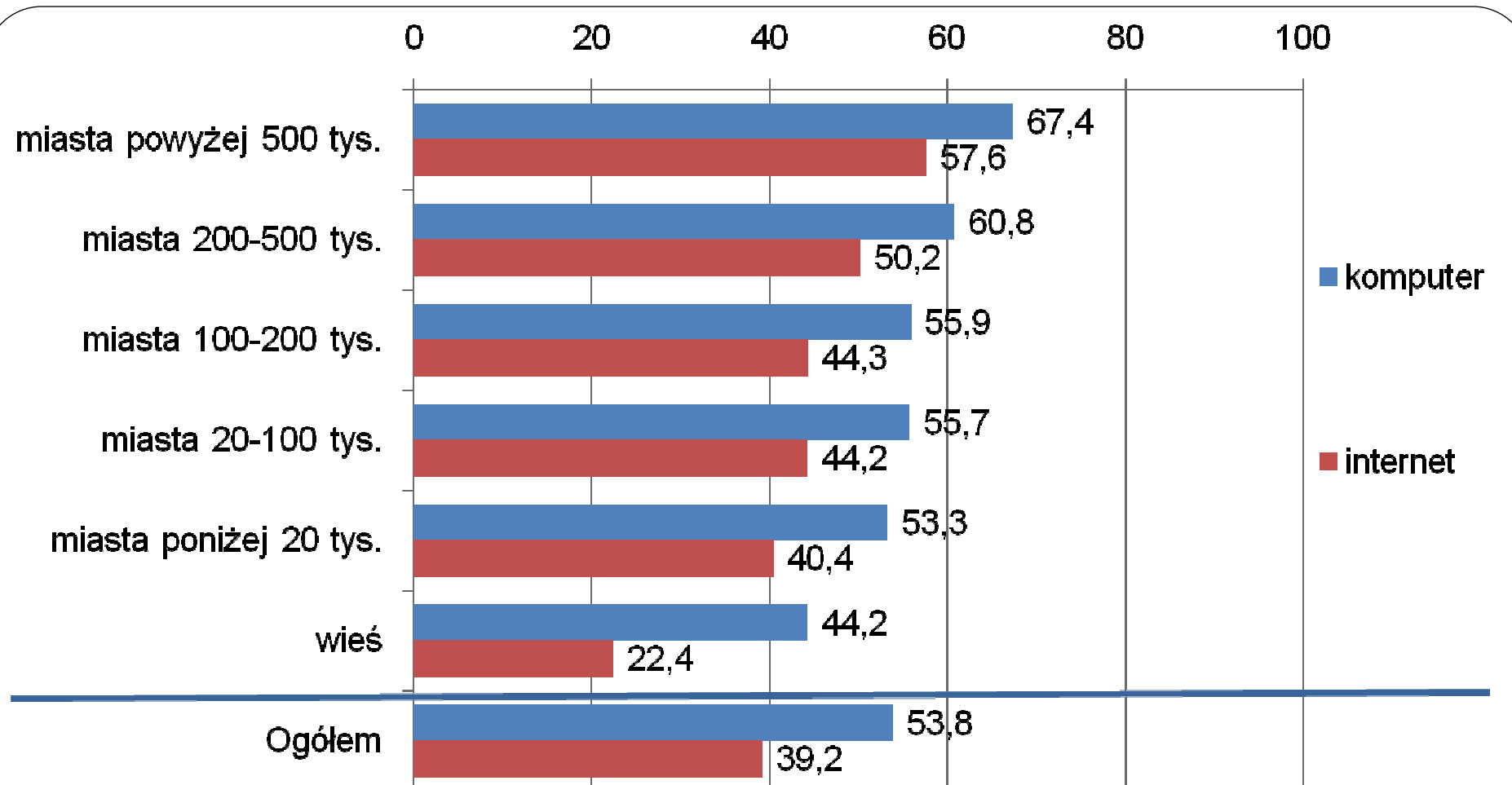
Rodzaj dostępu do internetu

Zdecydowana większość gospodarstw domowych, które łączą się z Internetem robi to za pomocą stałych łącz.

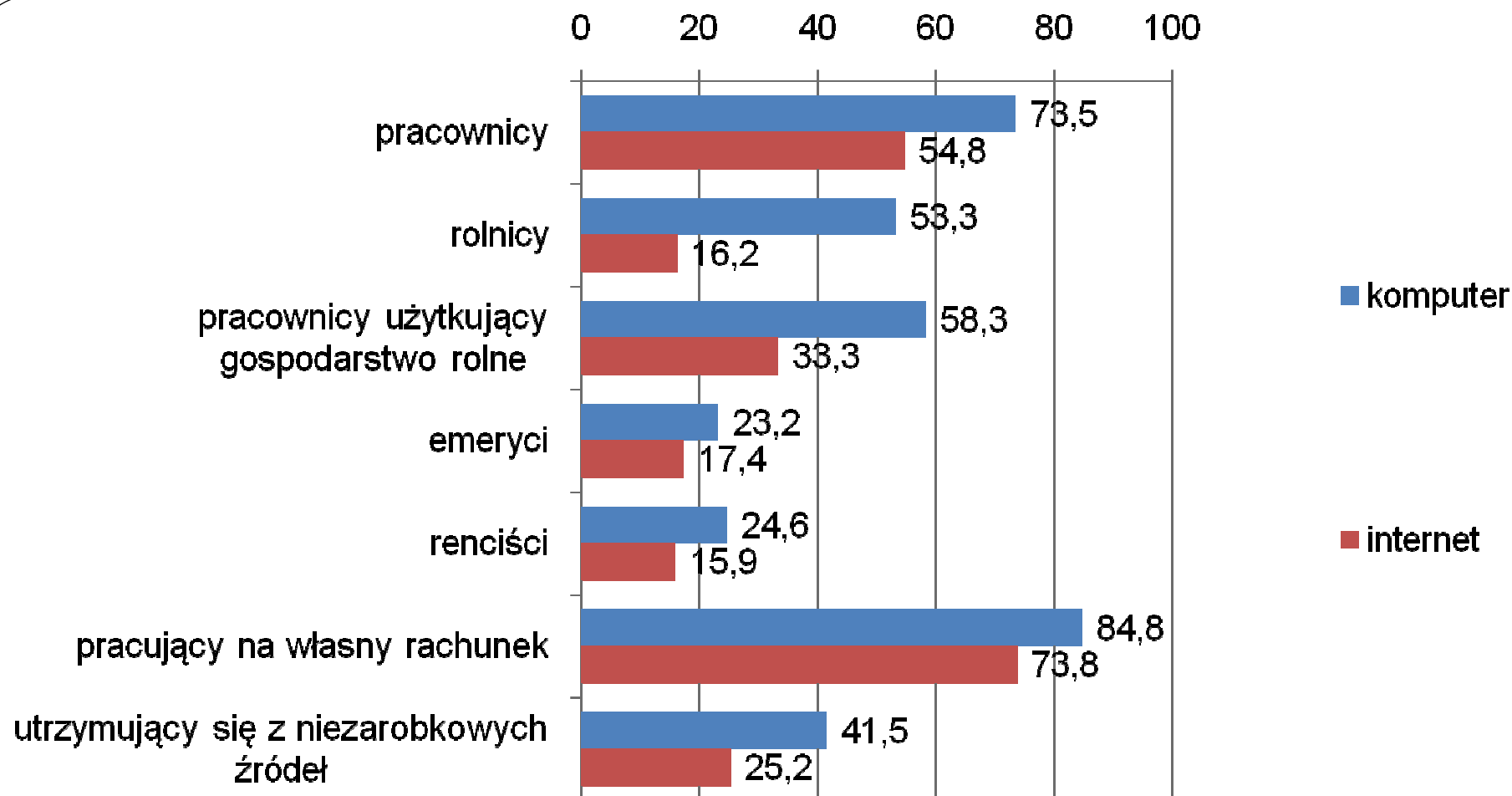
Rodzaj stałego łącza

Uwarunkowania dostępności technologii w gospodarstwach domowych

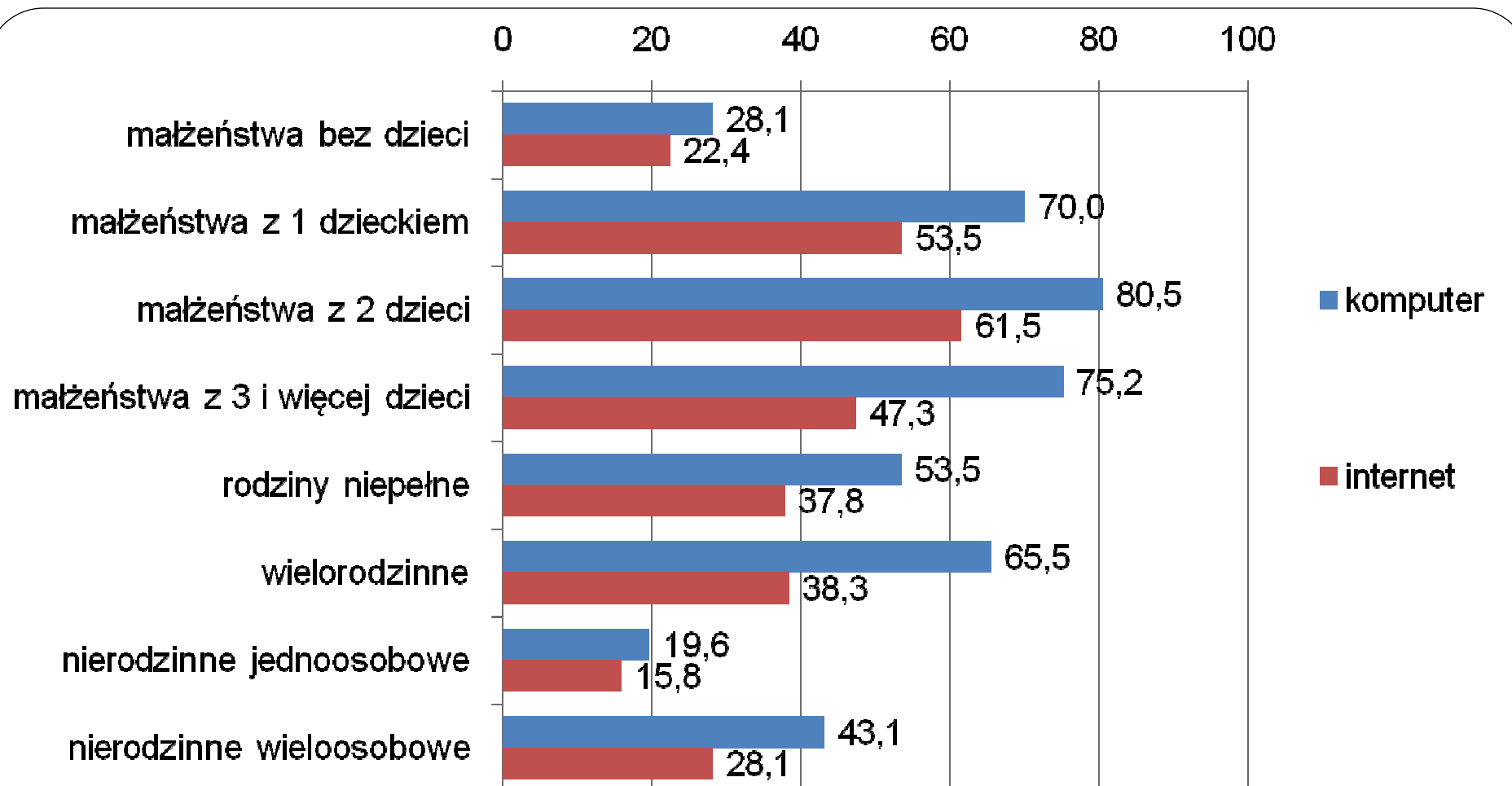

Technologie w gosp. dom. w zależności od wielkości miejsca zamieszkania

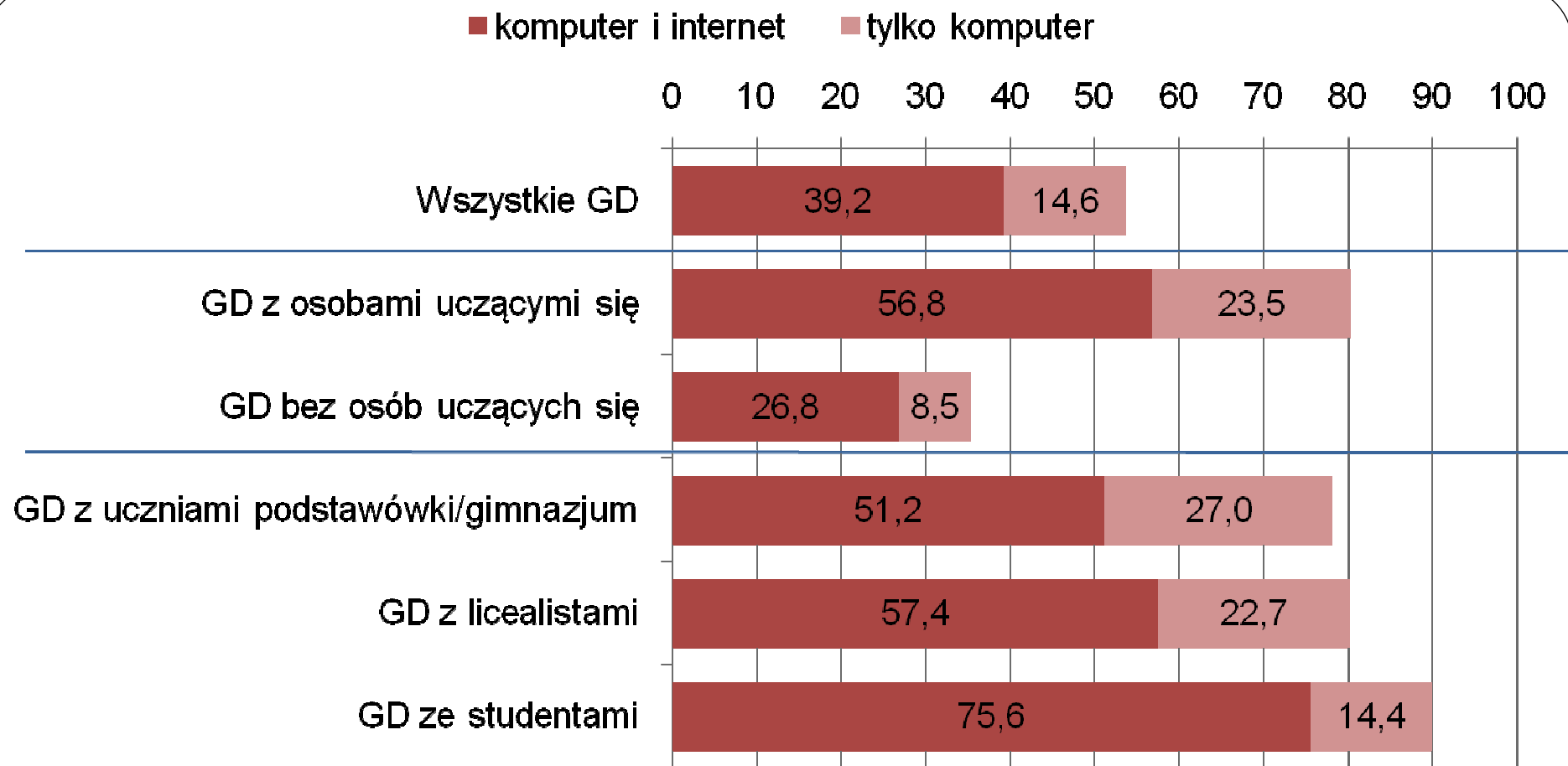
Dostępność technologii – szczególnie komputerów i internetu jest mniejsza w mniejszych miastach i na wsi.

Technologie w gosp. dom. w zależności od źródła utrzymania

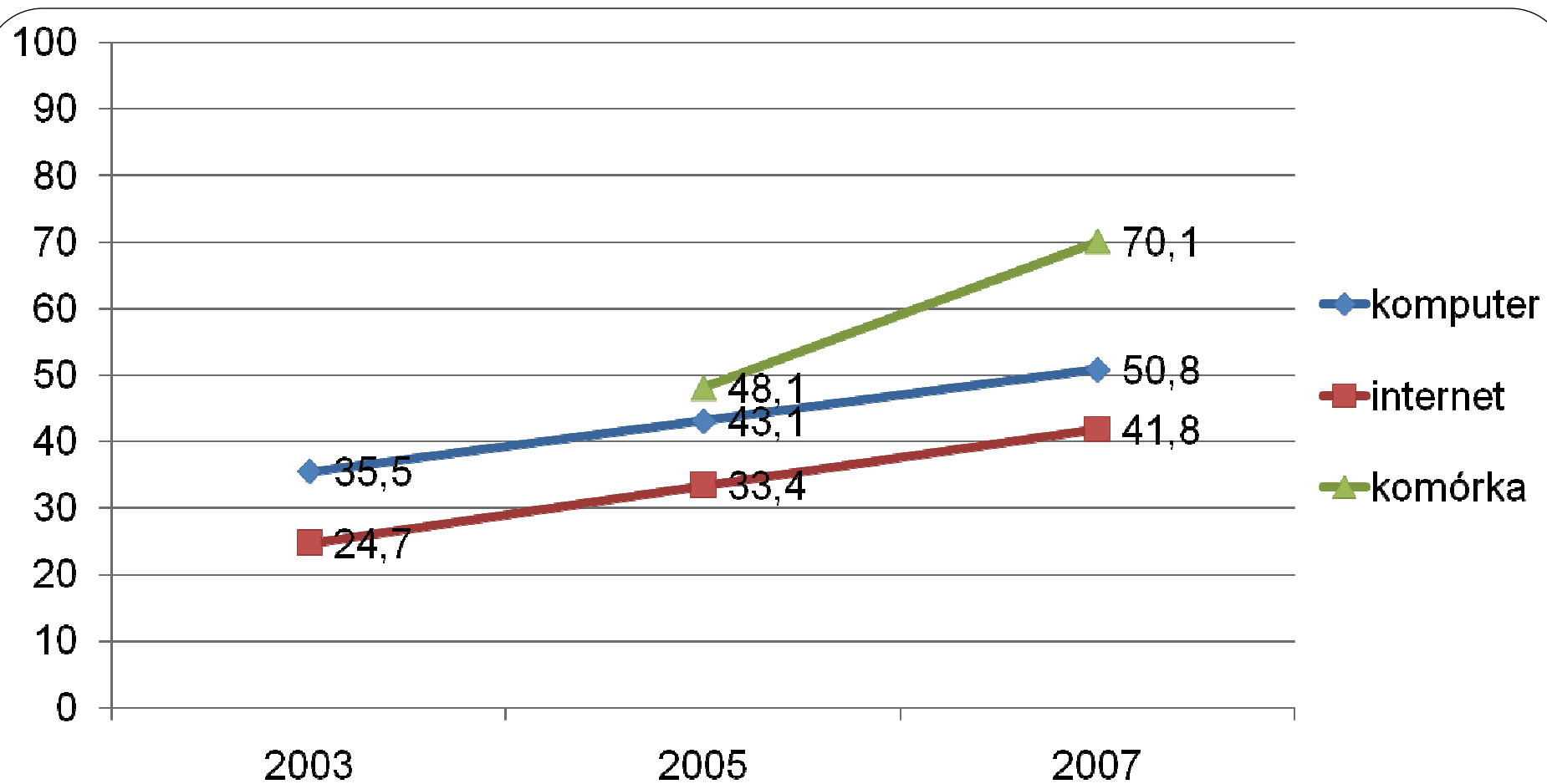

Technologie w gosp. dom. w zależności od
typu rodziny

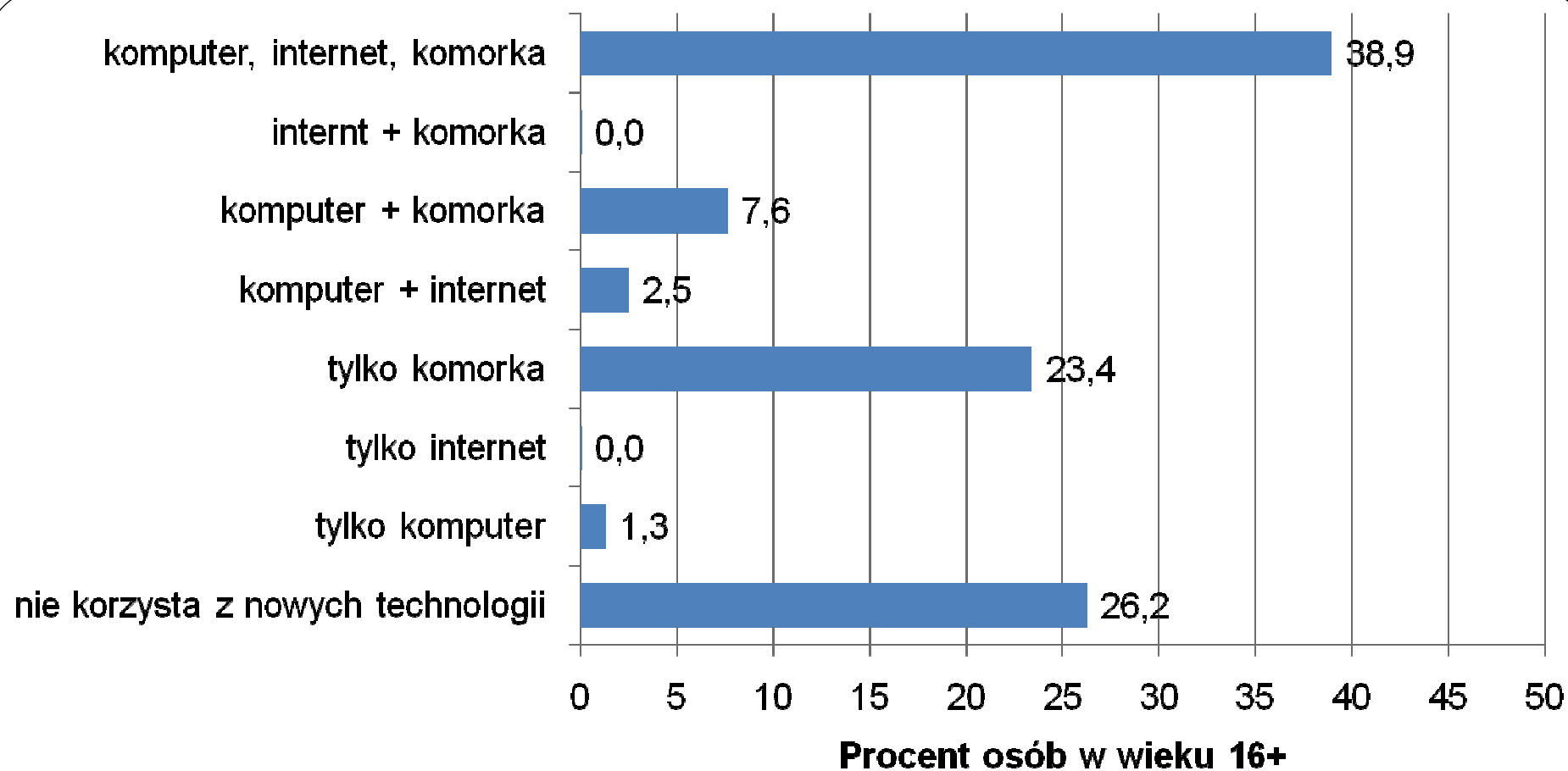
Znaczenie posiadania dzieci w wieku szkolnym

Korzystanie z technologii i jego uwarunkowania

Korzystanie z technologii

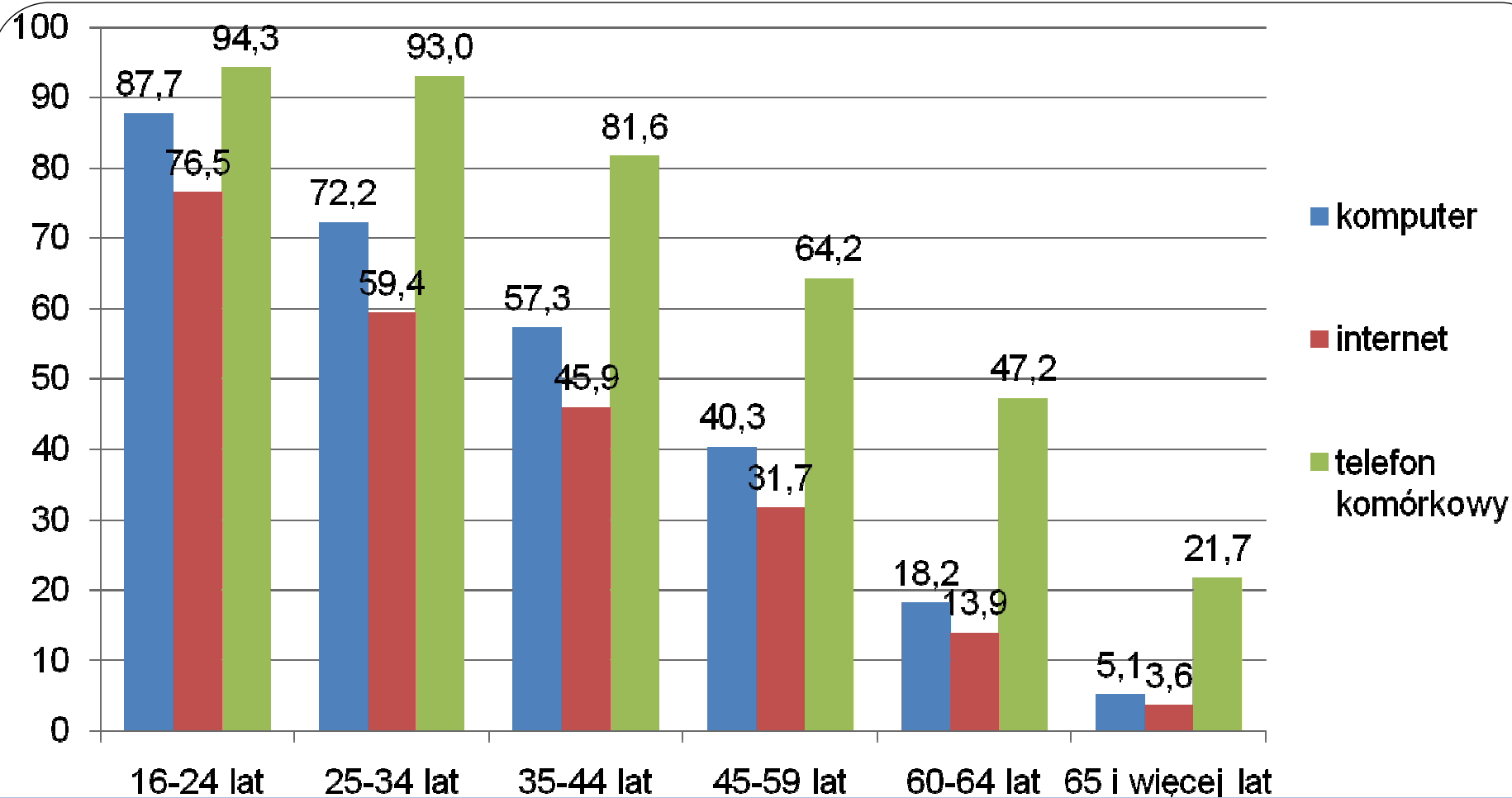
Osoby w wieku 16 i więcej lat.

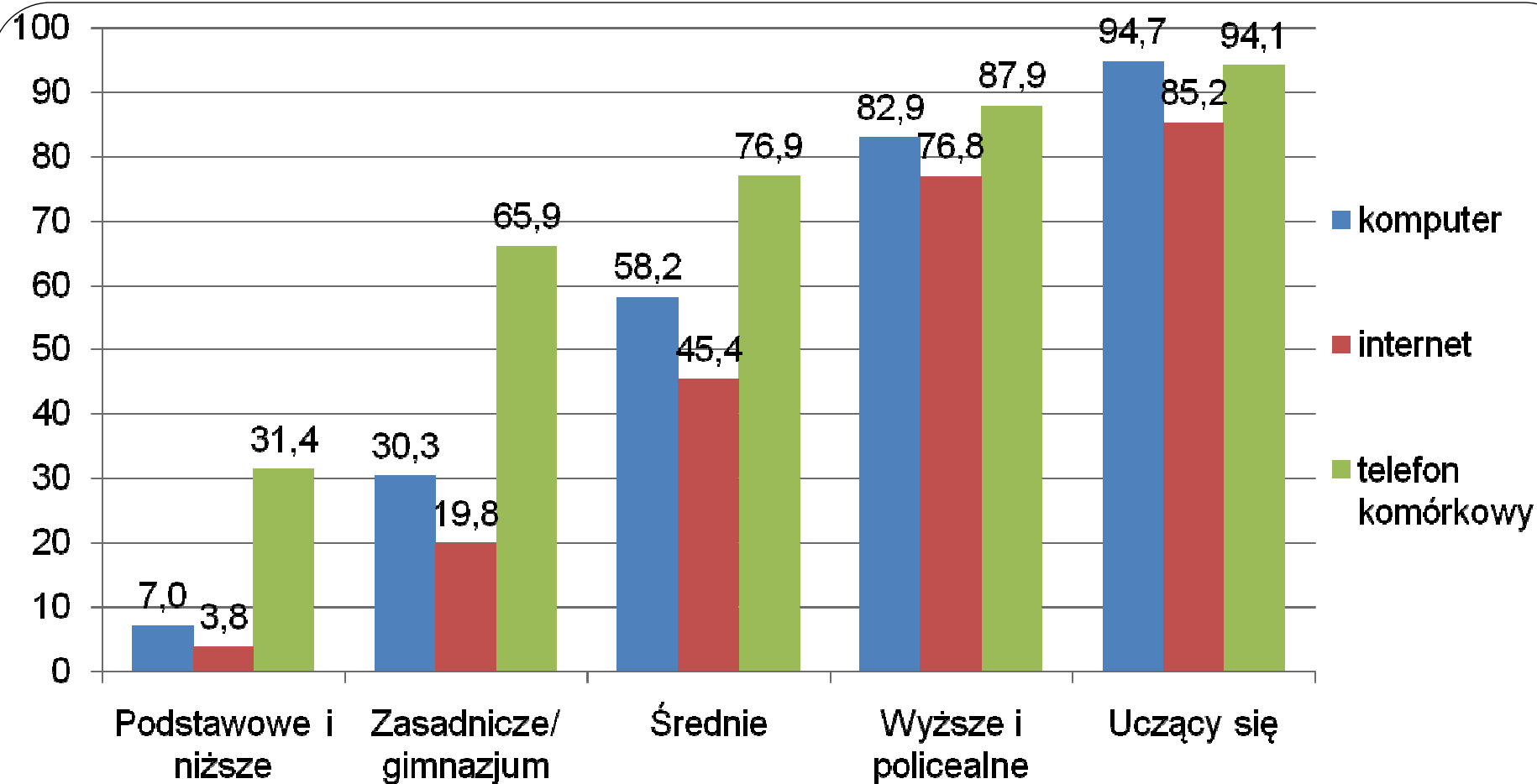
Korzystanie z nowych technologii

Zmiany liczby użytkowników

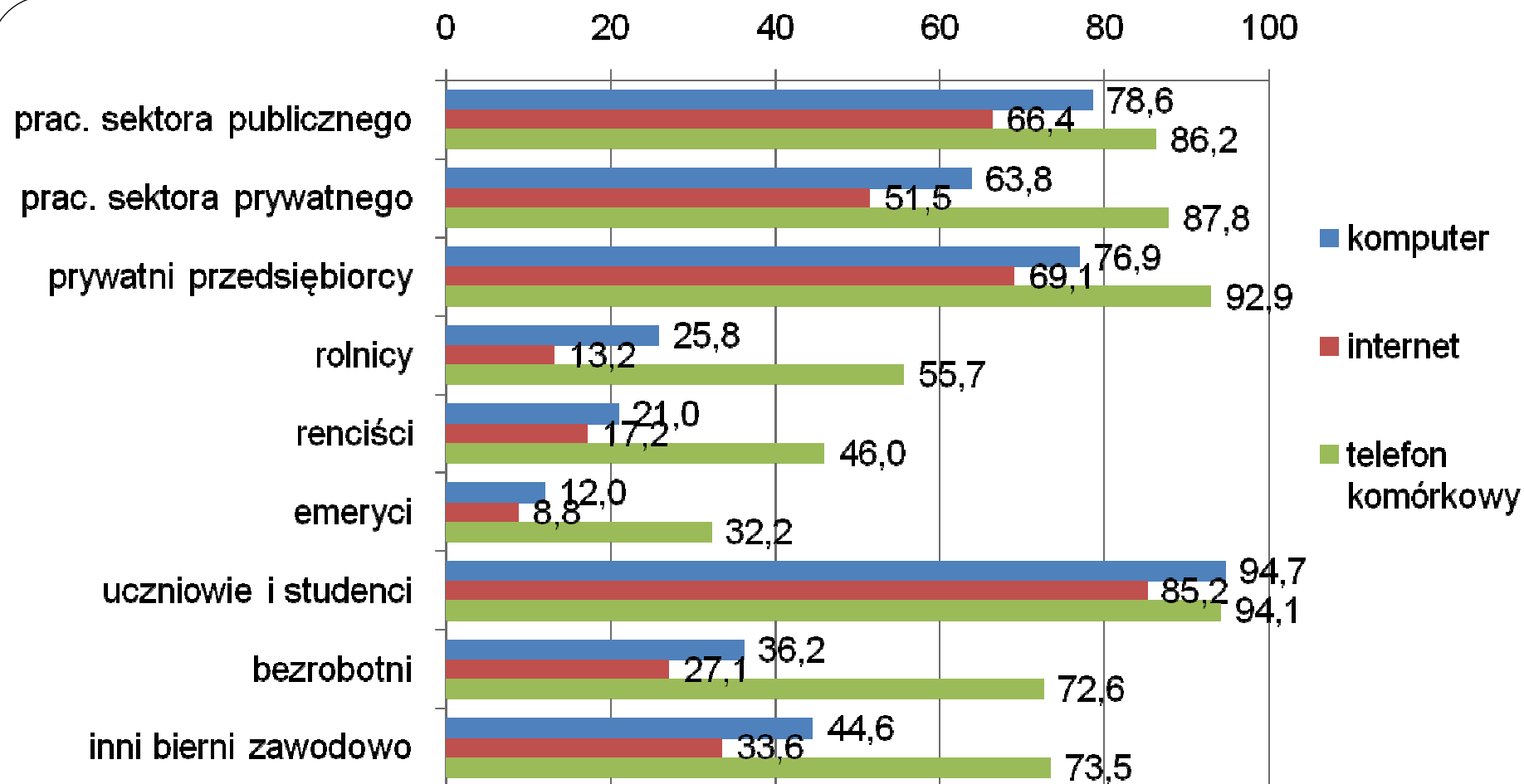
- Rzeczywista zmiana liczby użytkowników jest większa niż mogłoby się to wydawać.
- Jest to efektem rezygnacji z korzystania – oprócz dochodzenia nowych użytkowników, część osób, które dotychczas korzystały z technologii zaprzestaje korzystania.
 - prawie 13 procent osób, które używały komputerów w 2005 roku obecnie z nich już nie korzysta (osoby te to 5,9% populacji w wieku 16 i więcej lat);
 - również prawie 13 procent użytkowników internetu z 2005 roku obecnie nie korzysta z sieci (4,1% populacji).

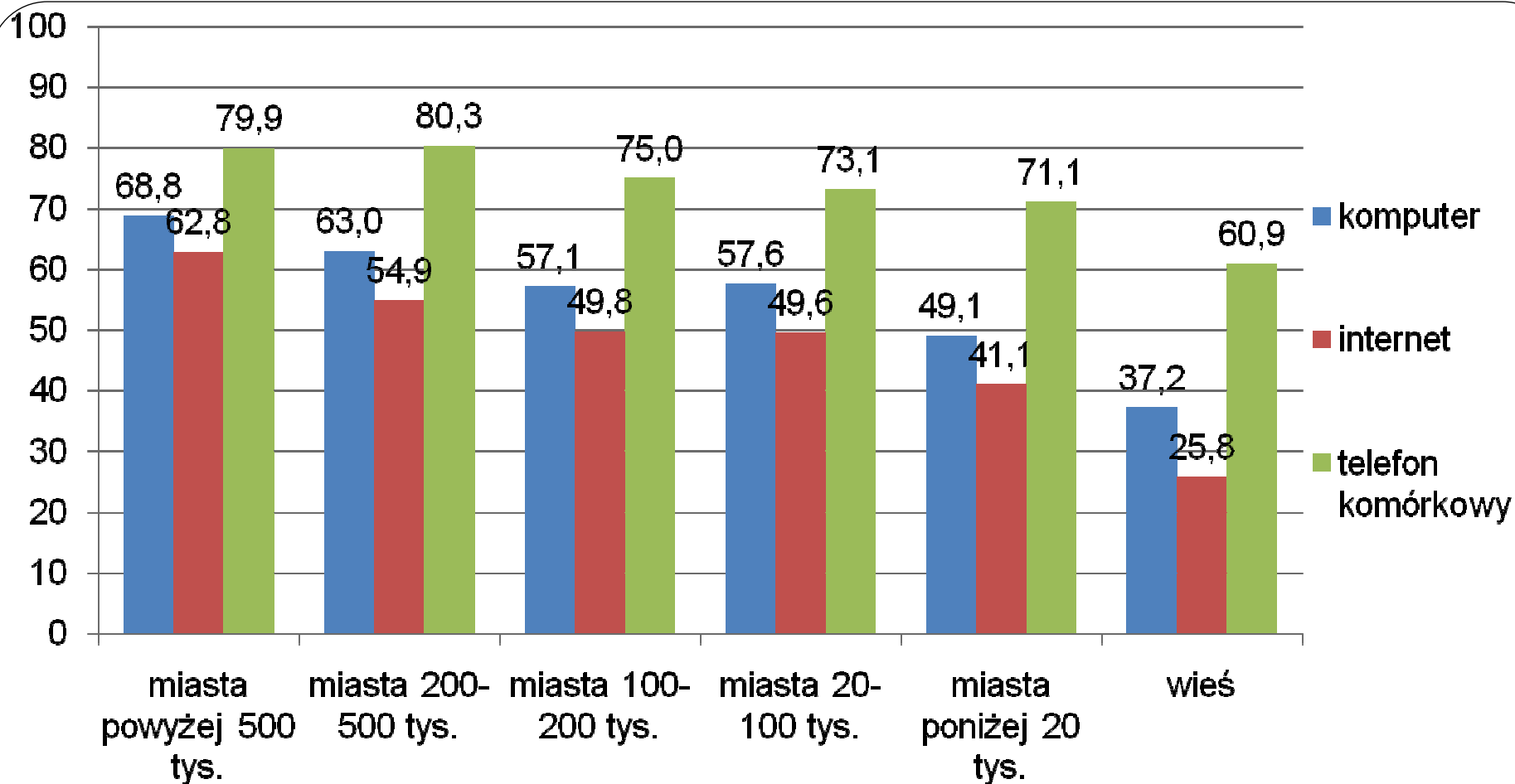
Korzystanie z technologii według wieku

Korzystanie z technologii według
wykształcenia

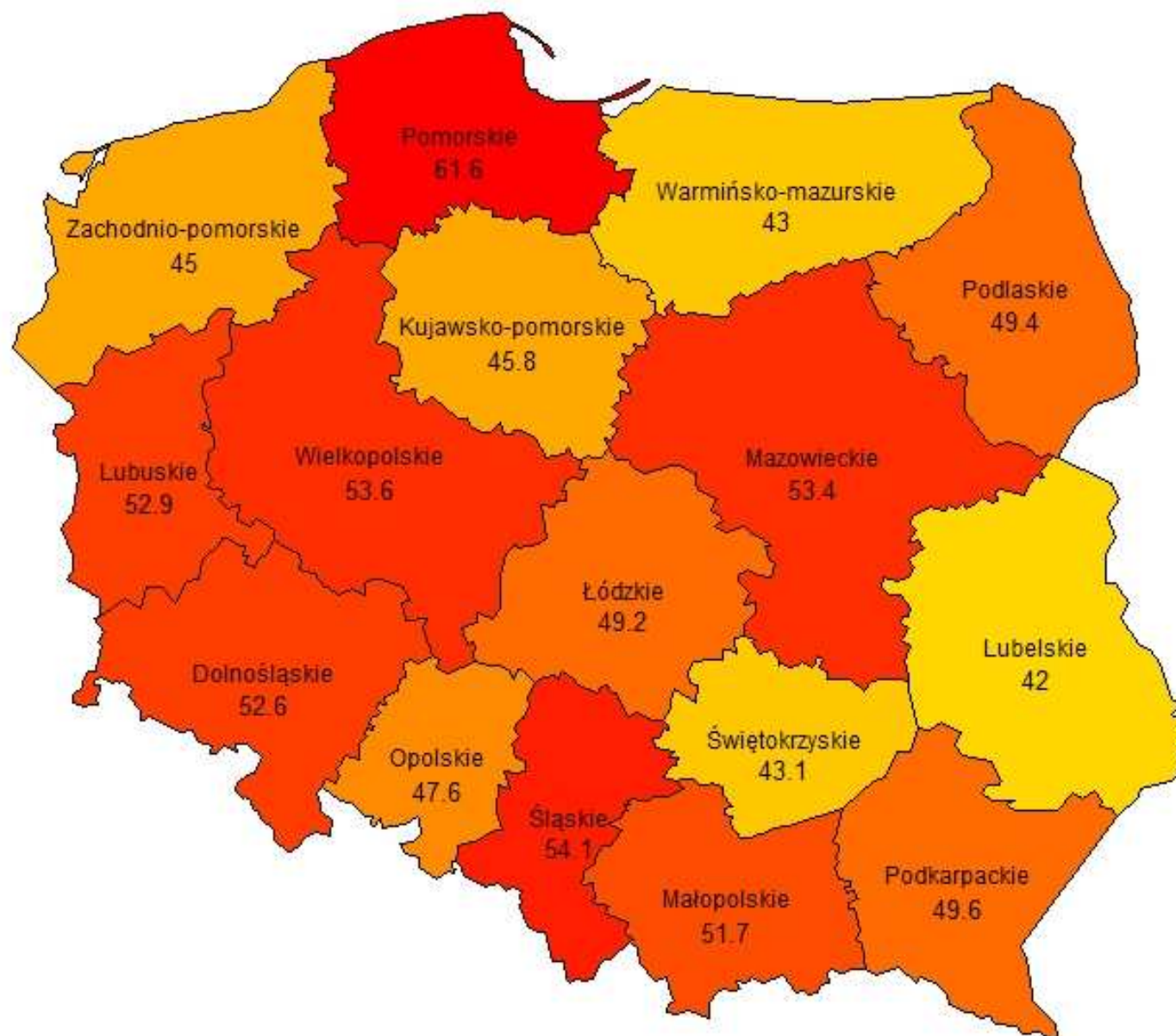

Korzystanie z technologii według statusu społeczno-zawodowego

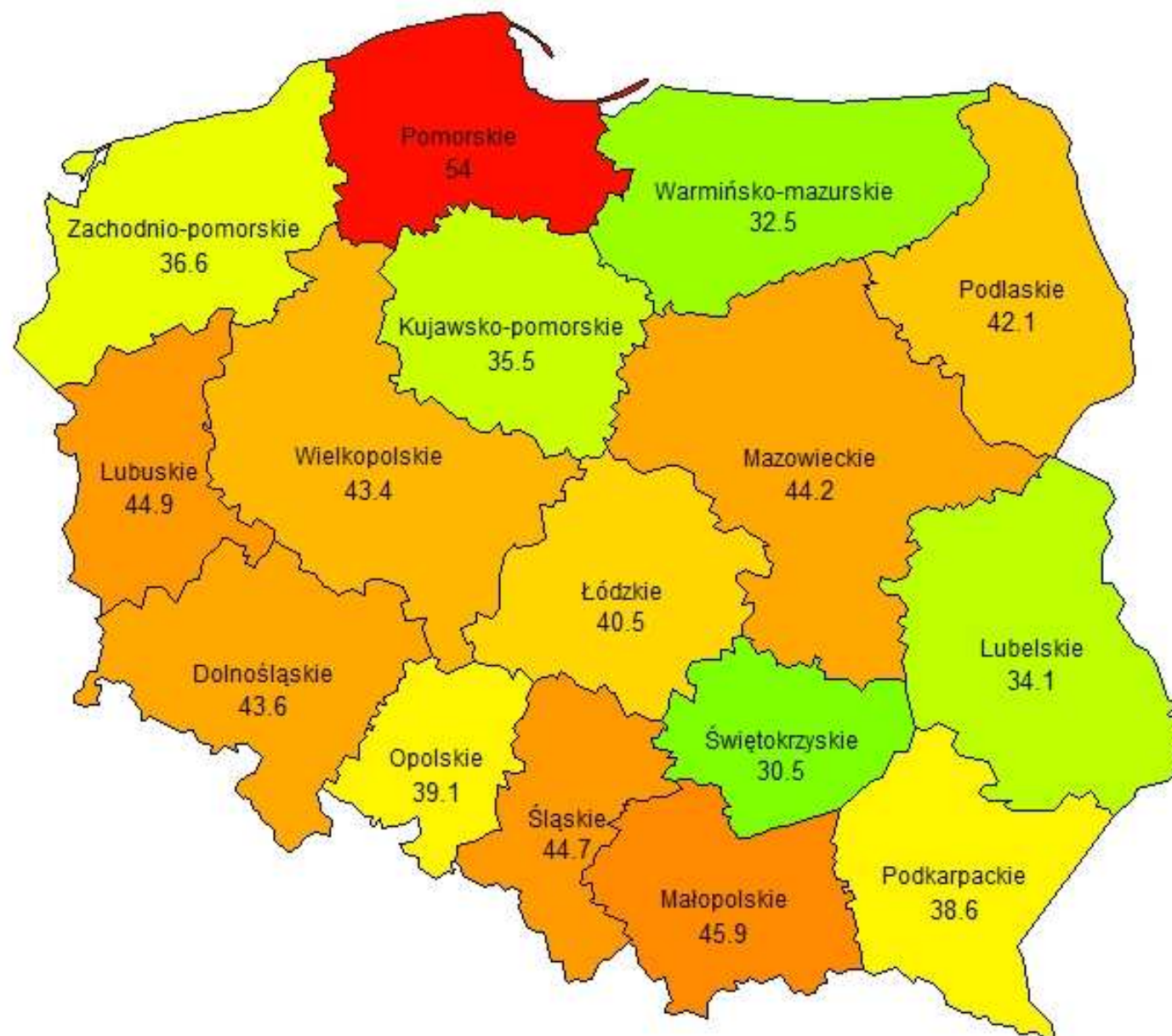

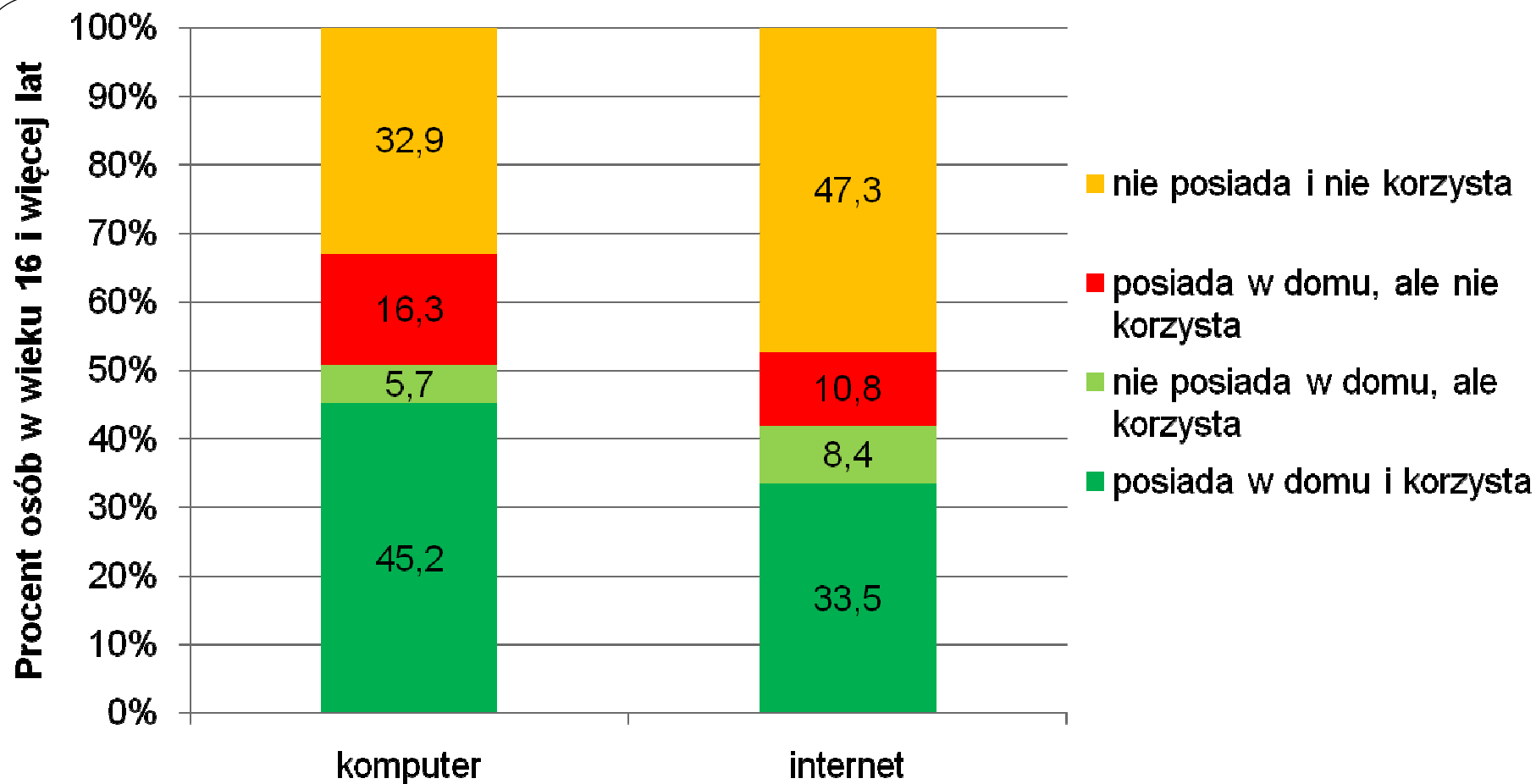
Korzystanie z technologii według miejsca zamieszkania

Korzystanie z komputerów wg. województwa

Korzystanie z internetu wg. województwa

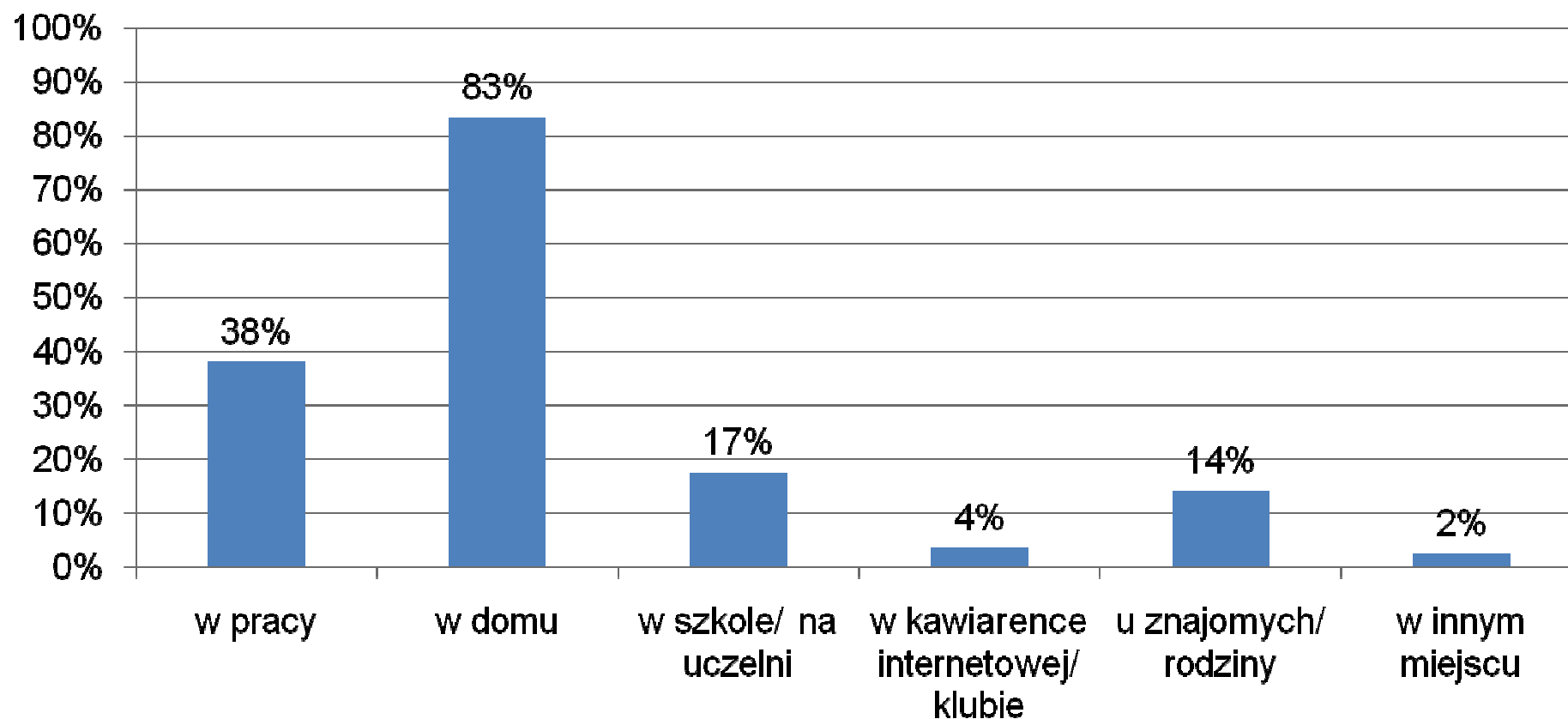

Dostęp to nie wszystko

Grupa osób, które posiadają w domu komputer i dostęp do Internetu, a mimo tego w ogóle nie korzystają z komputerów i Internetu jest bardzo duża.

Miejsce korzystania z komputera

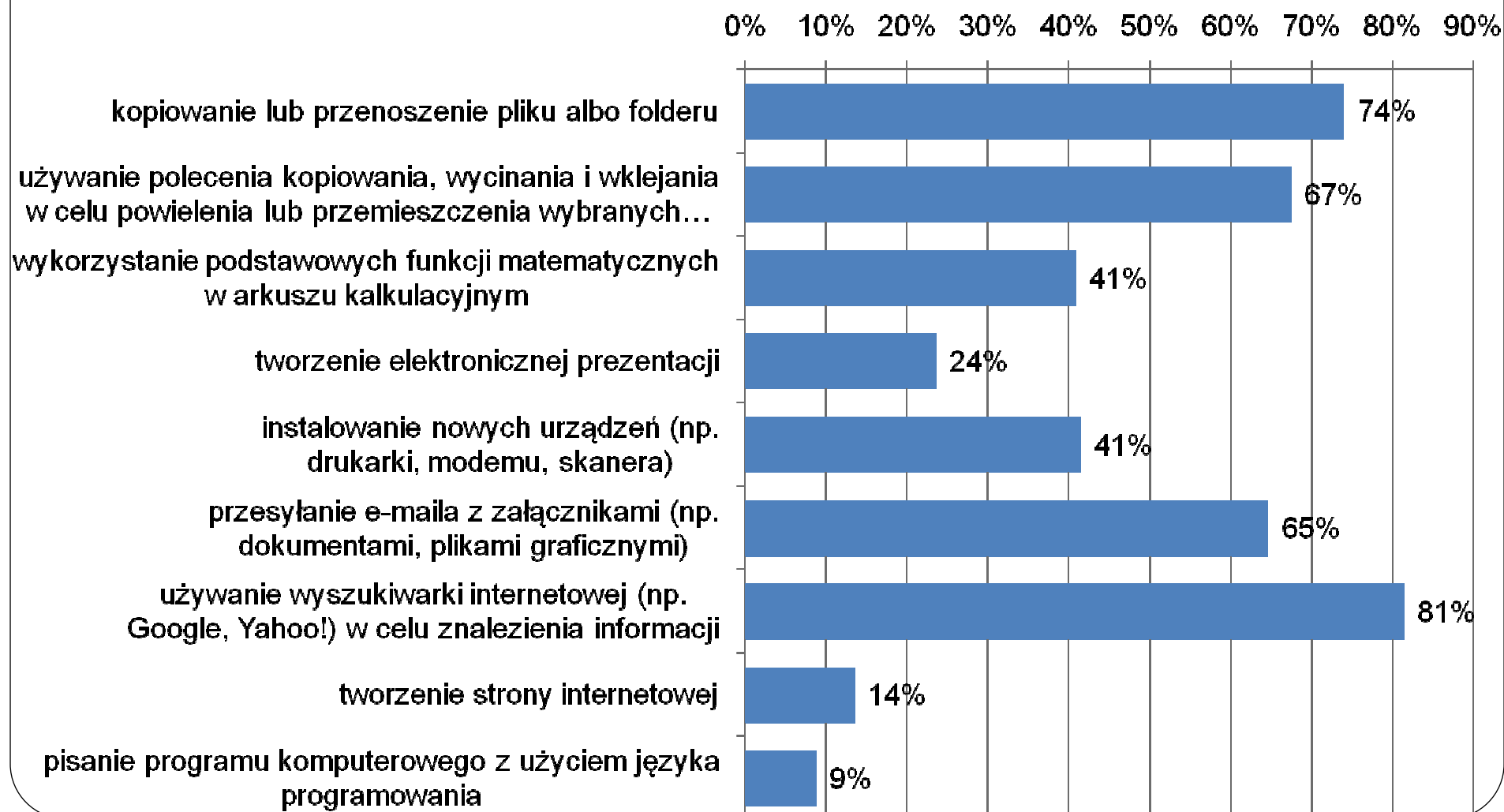
Udomowienie korzystania

Coraz większy odsetek użytkowników korzysta w domu.

Umiejętności i sposoby korzystania

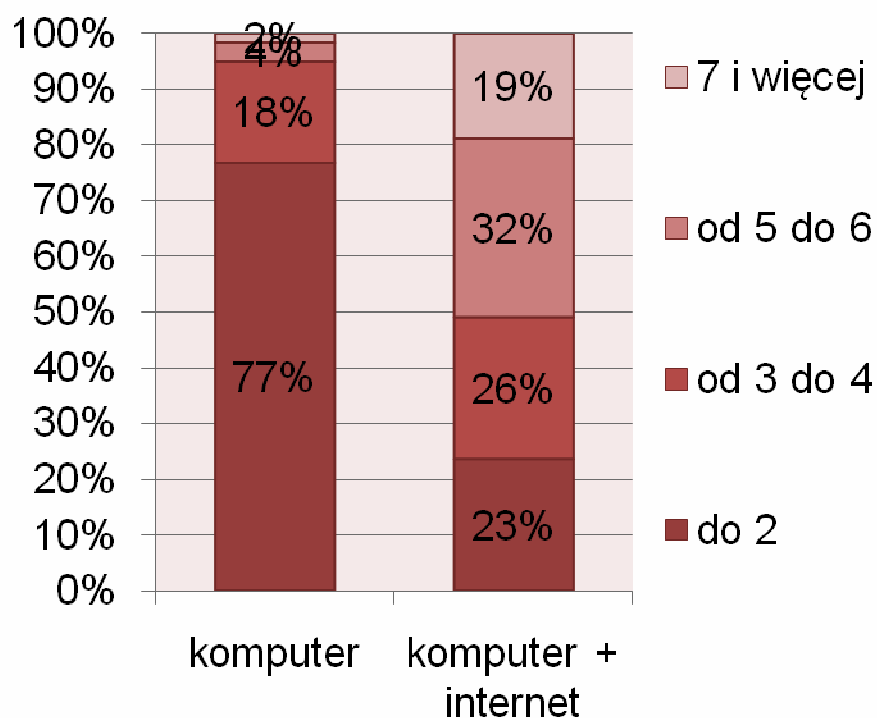
Umiejętności korzystania

Umiejętności korzystania z komputerów

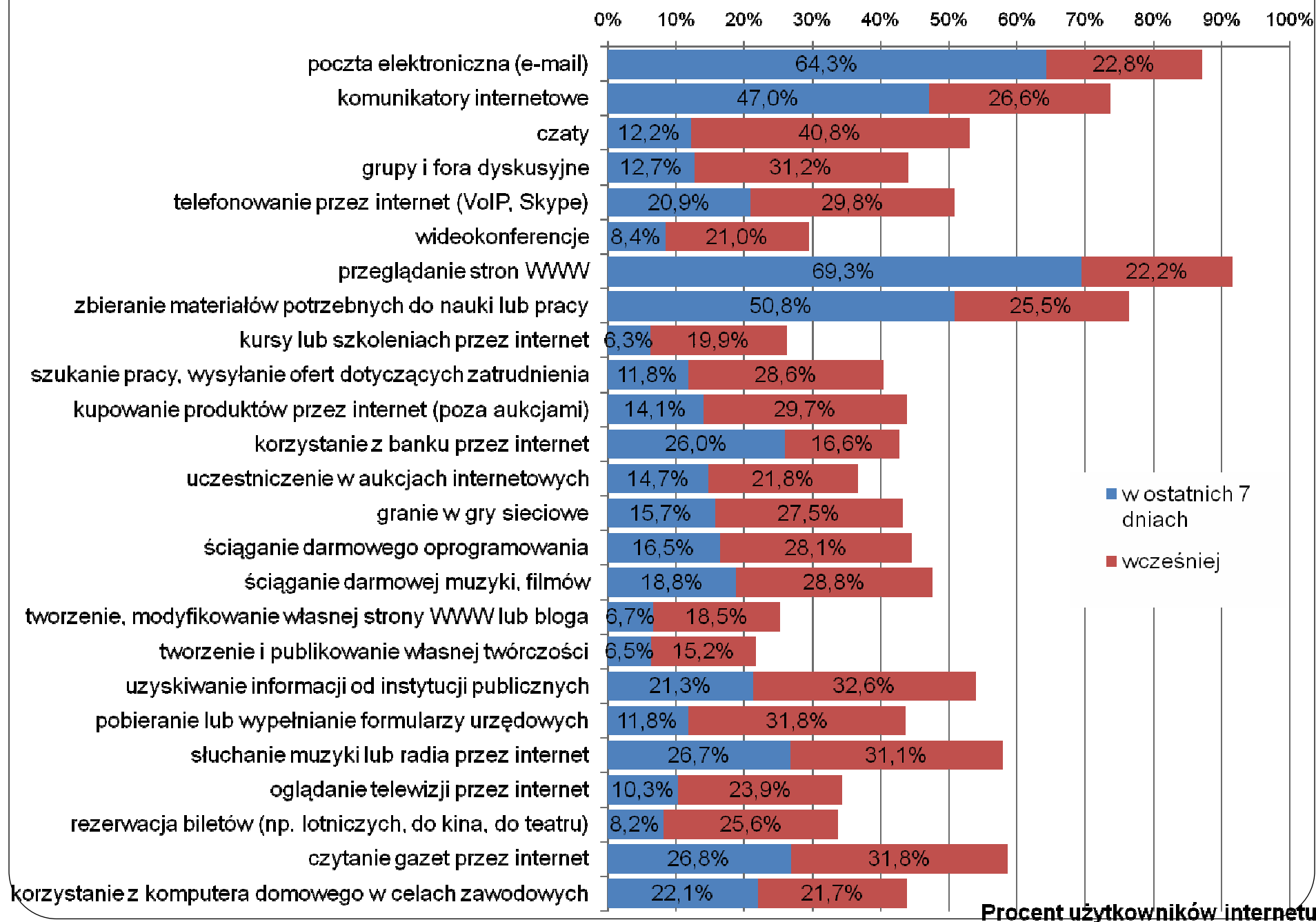
Korzystanie z Internetu a umiejętności

Liczba posiadanych umiejętności korzystania z komputerów

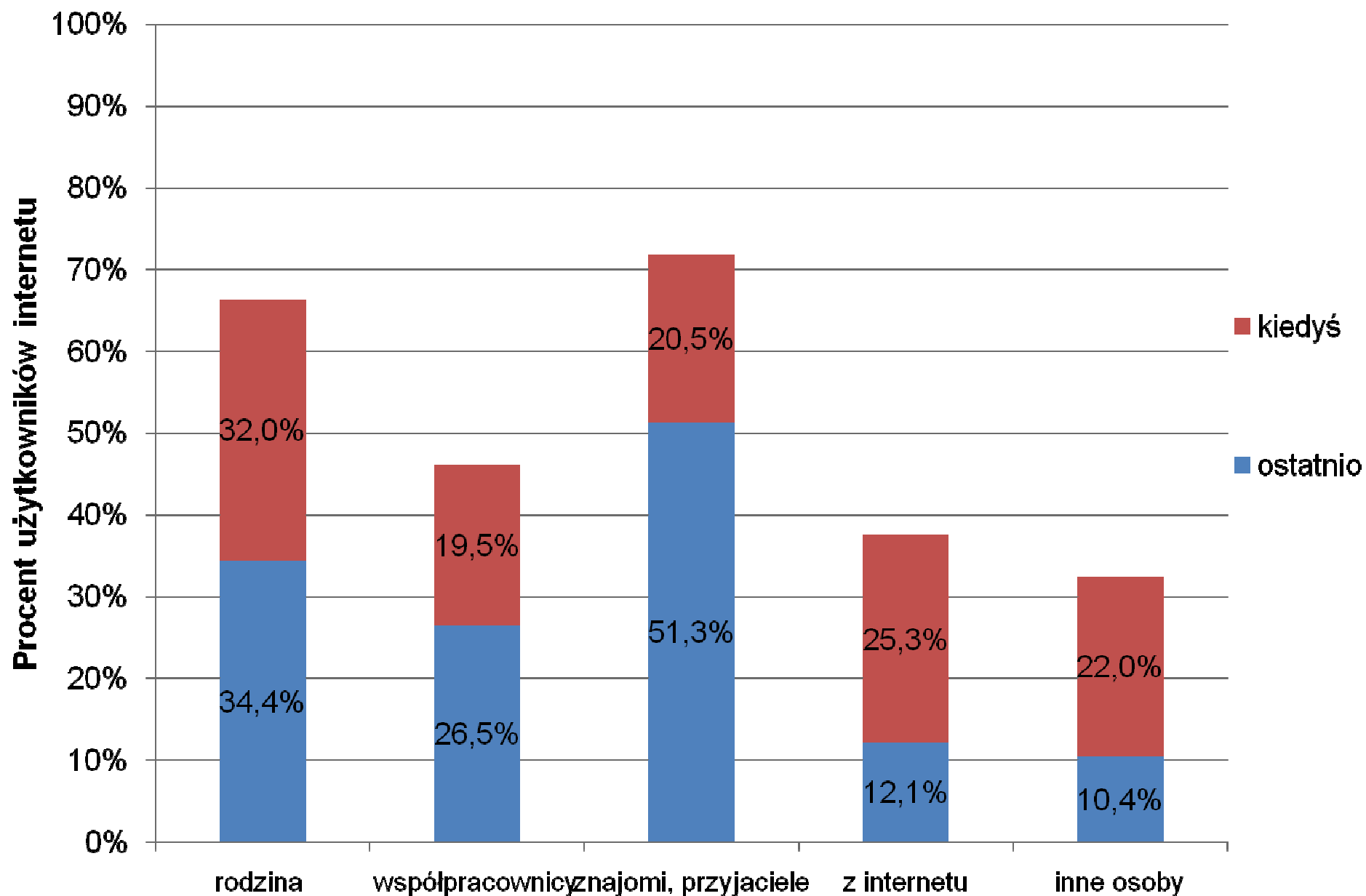

- Użytkownicy komputerów, którzy nie korzystają z internetu mają też bardzo niskie umiejętności korzystania z komputerów.

Sposoby korzystania z internetu

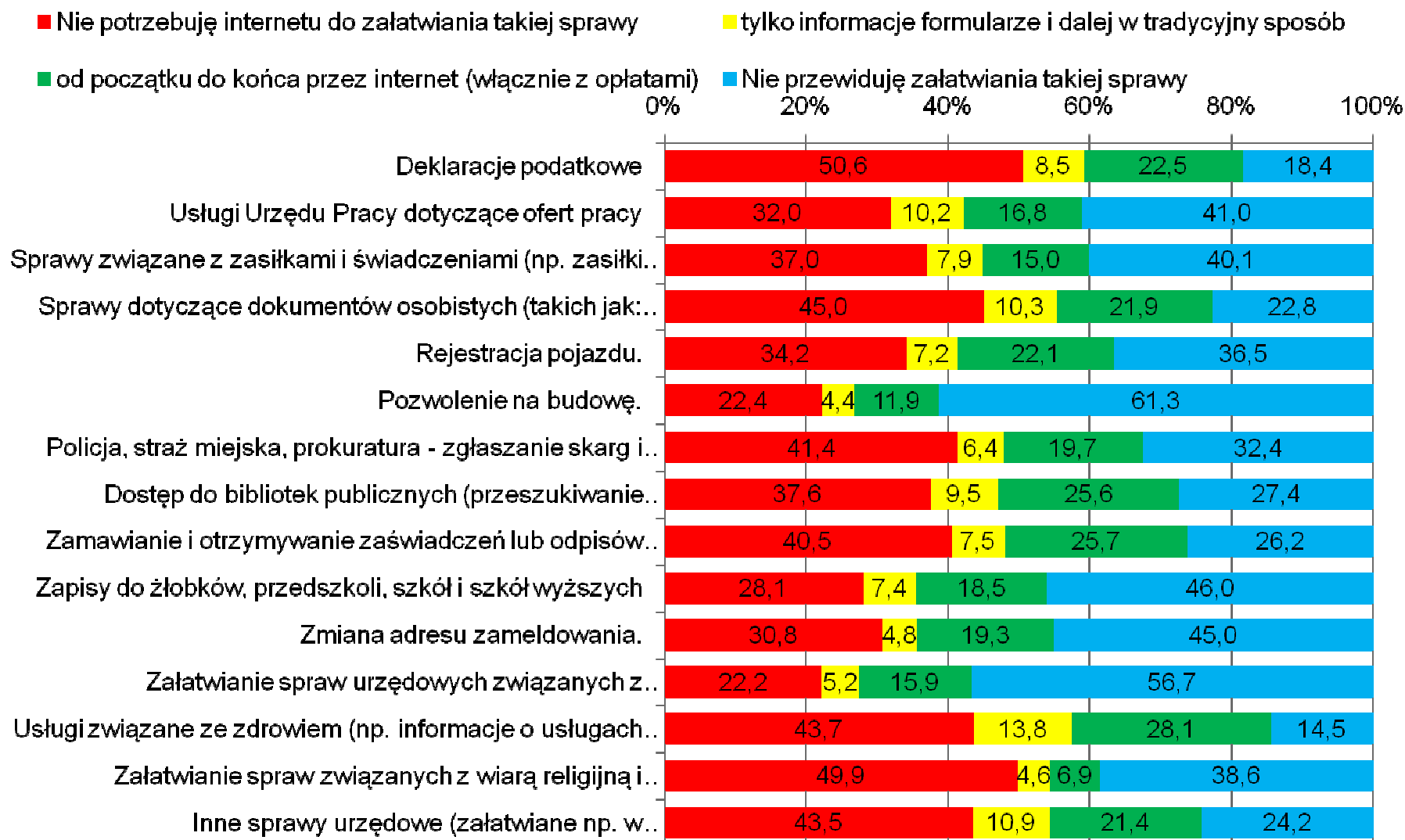

Komunikacja przez internet

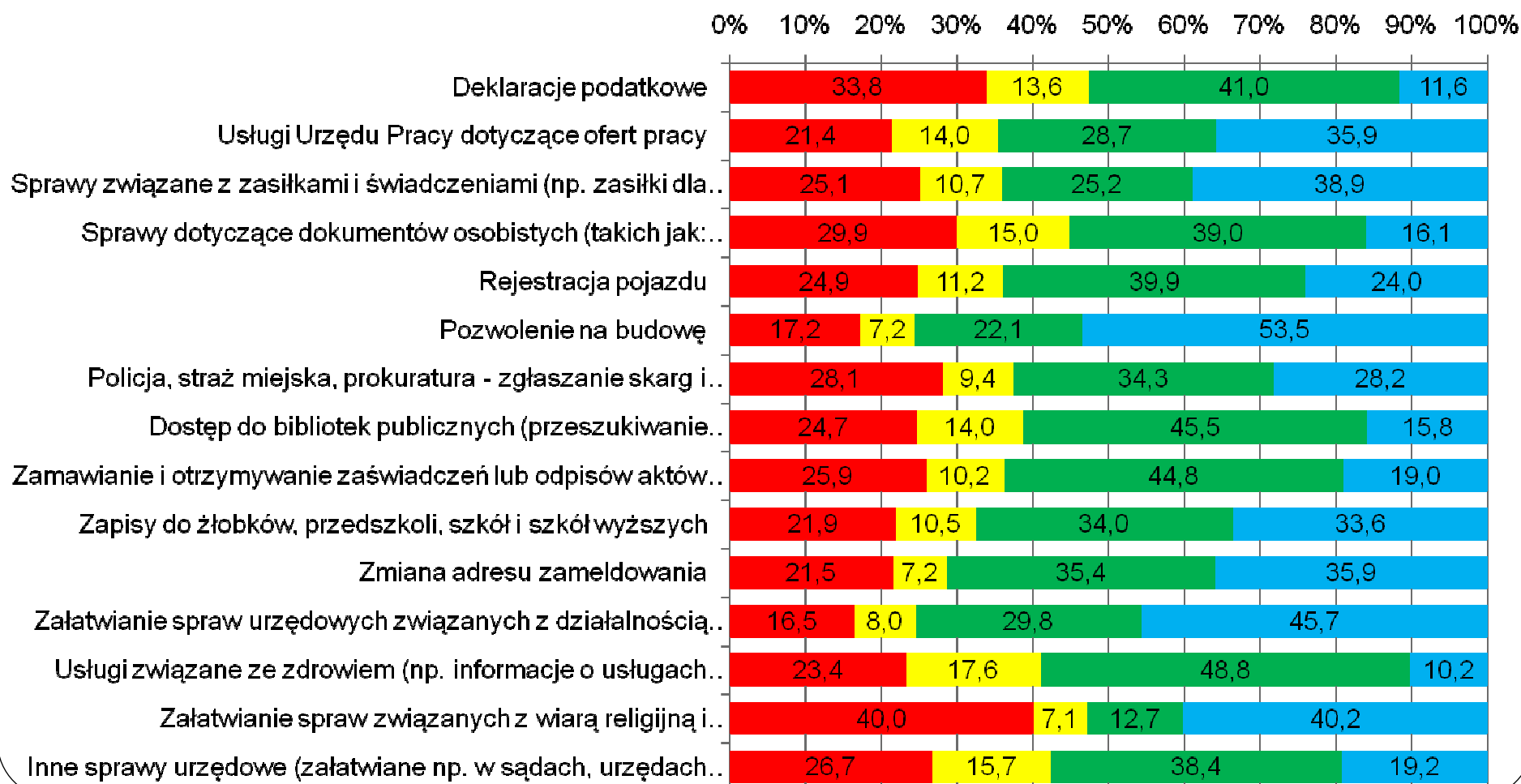
W oczekiwaniu na e-administrację

Zapotrzebowanie na elektroniczne usługi publiczne

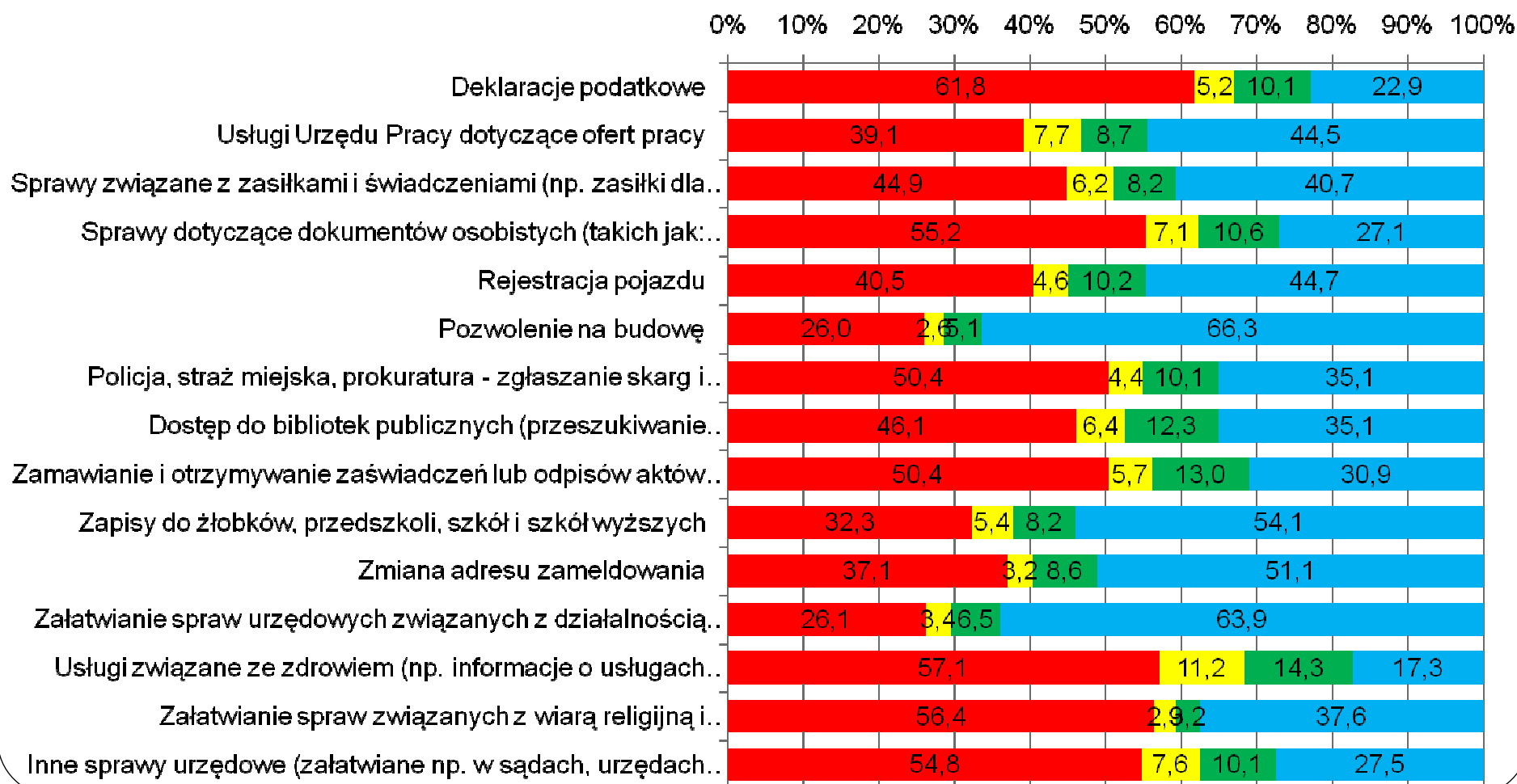
Zapotrzebowanie na elektroniczne usługi publiczne (gosp. z internetem)

- nie potrzebuję internetu do załatwiania takiej sprawy ■ tylko informacje formularze i dalej w tradycyjny sposób
- od początku do końca przez internet (włącznie z opłatami) ■ nie przewiduję załatwiania takiej sprawy

Zapotrzebowanie na elektroniczne usługi publiczne (gosp. bez internetu)

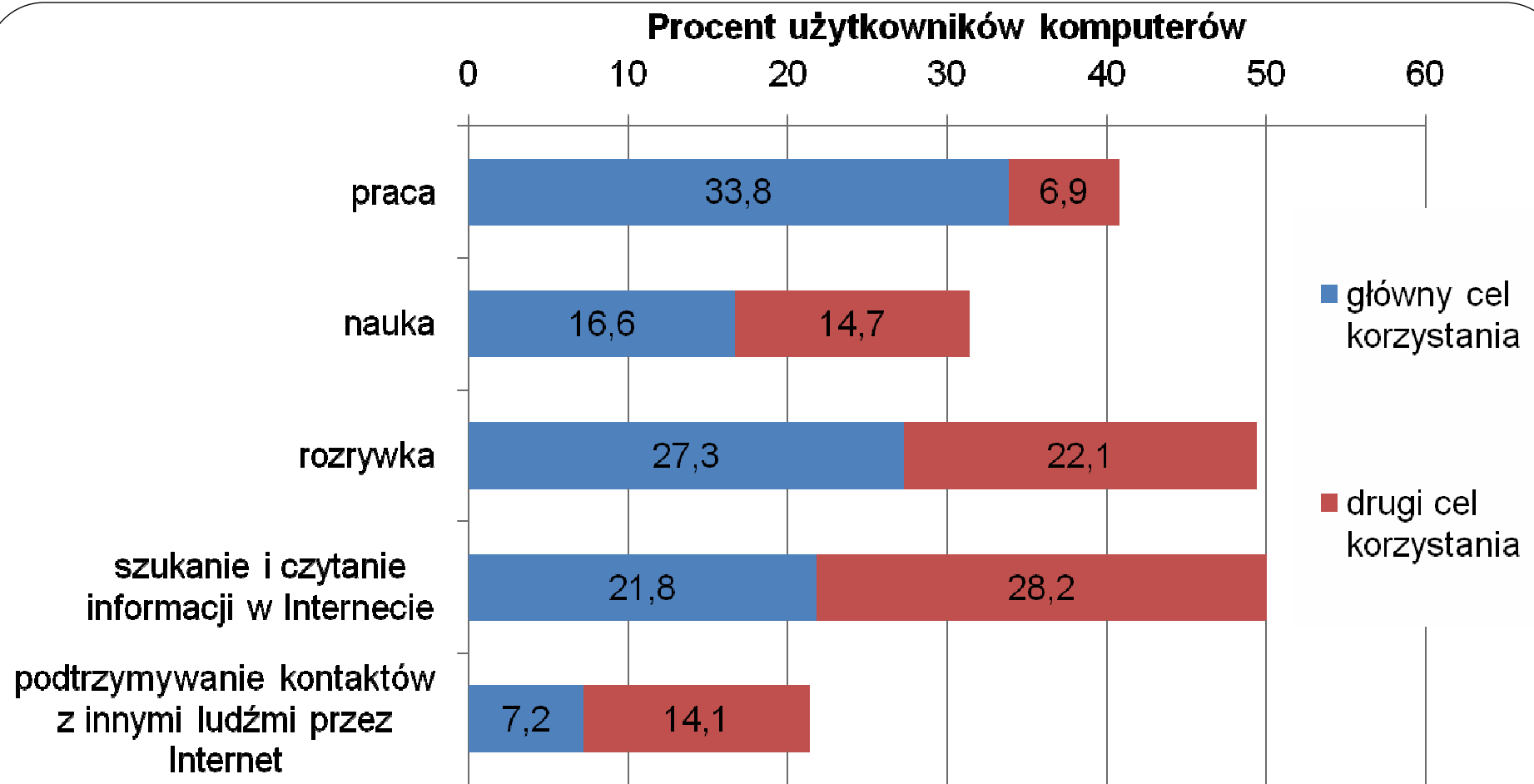
- nie potrzebuję internetu do załatwiania takiej sprawy
- tylko informacje formularze i dalej w tradycyjny sposób
- od początku do końca przez internet (włącznie z opłatami)
- nie przewiduję załatwiania takiej sprawy

E-administracja

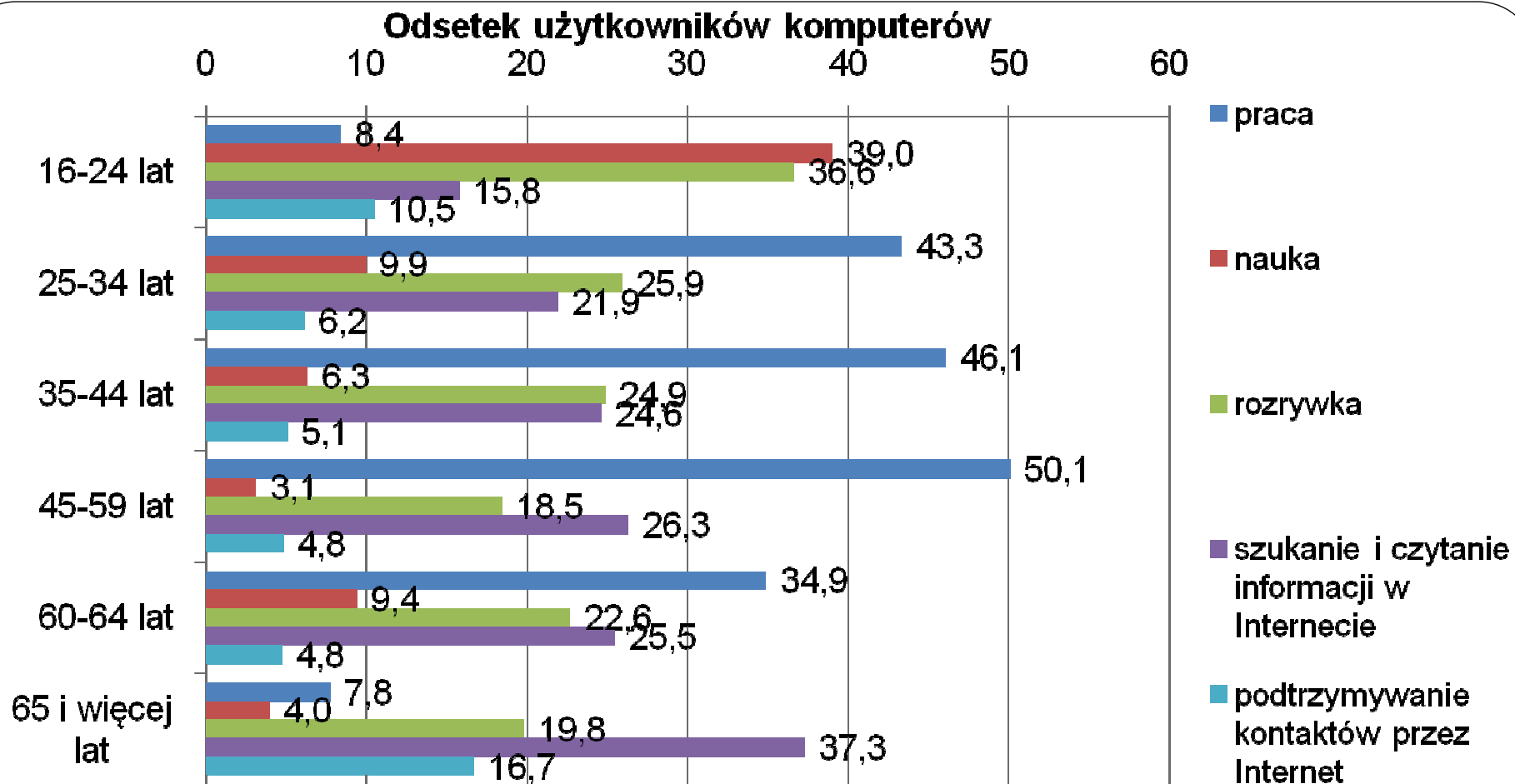
- Mimo że oczekiwania względem e-administracji są większe w gospodarstwach domowych posiadających komputer i dostęp do internetu, to jednak trudno uznać je za wysokie.
 - Aż 36% gospodarstw z dostępem do internetu i 77% bez internetu nie jest zainteresowanych żadnymi usługami.
- Wprowadzanie świadczenia usług publicznych drogą elektroniczną powinno mieć na uwadze rzeczywiste zapotrzebowanie na tego typu usługi. A dodatkowo również:
 - ograniczenia dostępu do internetu
 - umiejętności użytkowników
 - konieczność zachęcania do kontaktów z urzędami drogą elektroniczną
- Jednak z drugiej strony to dostępność takich usług będzie tworzyła popyt na nie i obecny poziom zainteresowania wydaje się być wystarczająco duży żeby warto było tego typu usługi publiczne oferować również przez internet.

Cele korzystania

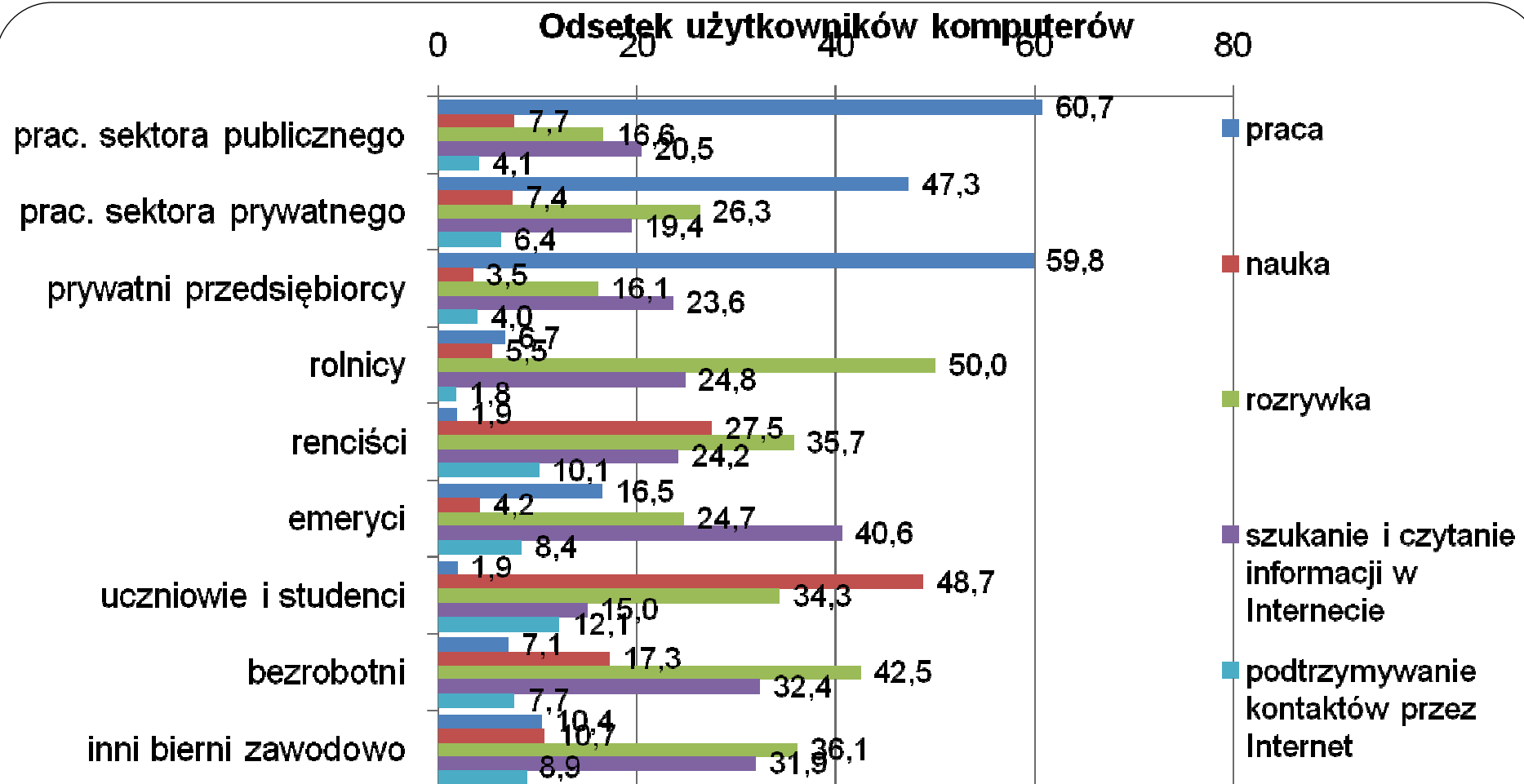
Cel korzystania

Najczęściej wymienianym celem korzystania z komputerów jest praca, ale bardzo często wymieniane są również „rozrywka” i korzystanie z zasobów internetu.

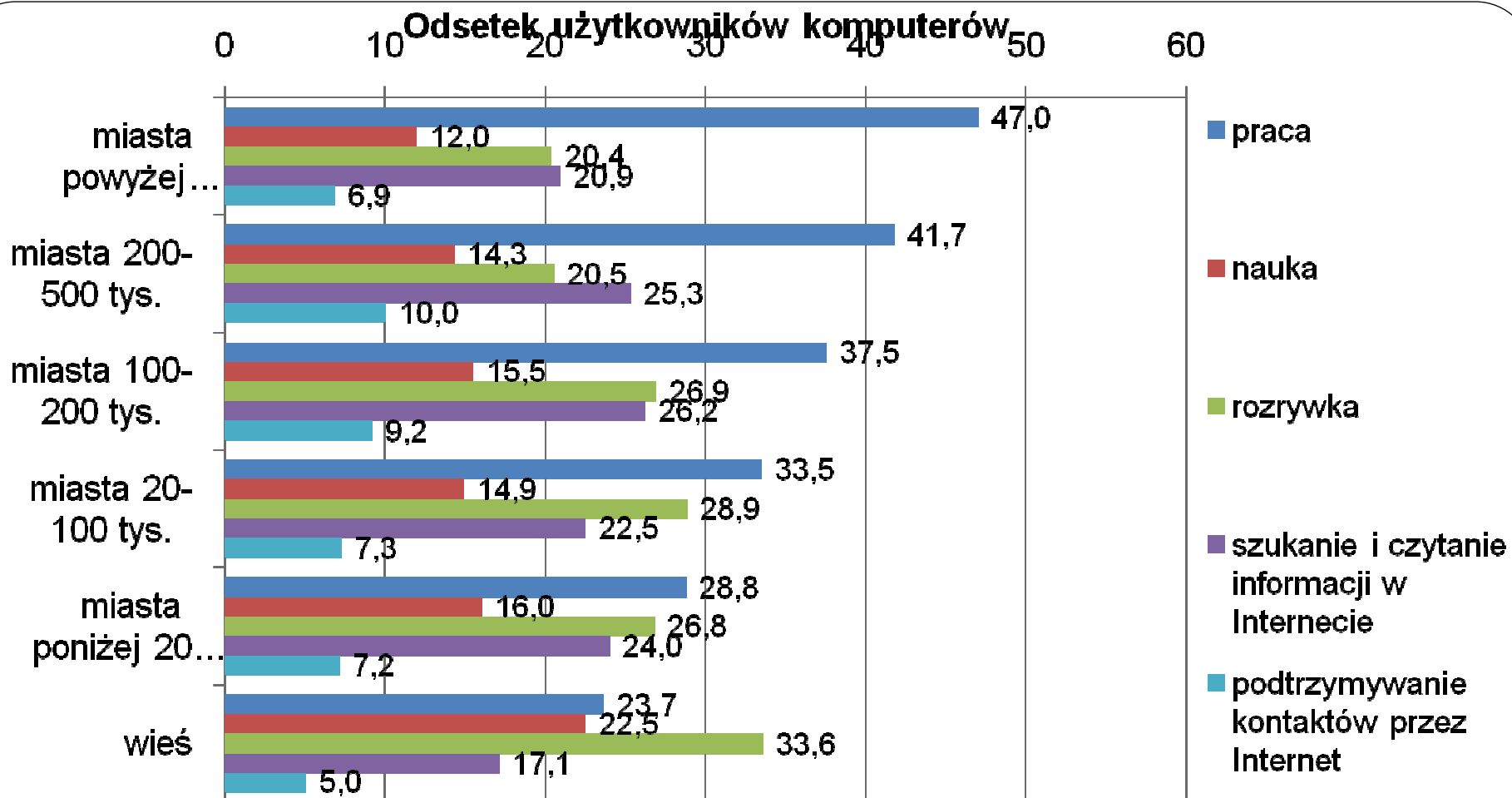
Cel korzystania z komputerów według wieku

Dla osób w wieku 16-24 lat komputery są przede wszystkim narzędziem nauki i rozrywki. Dla osób od 25 do 64 roku życia najważniejszym celem wykorzystania komputerów jest praca. Zaś dla osób starszych najważniejszy jest internet.

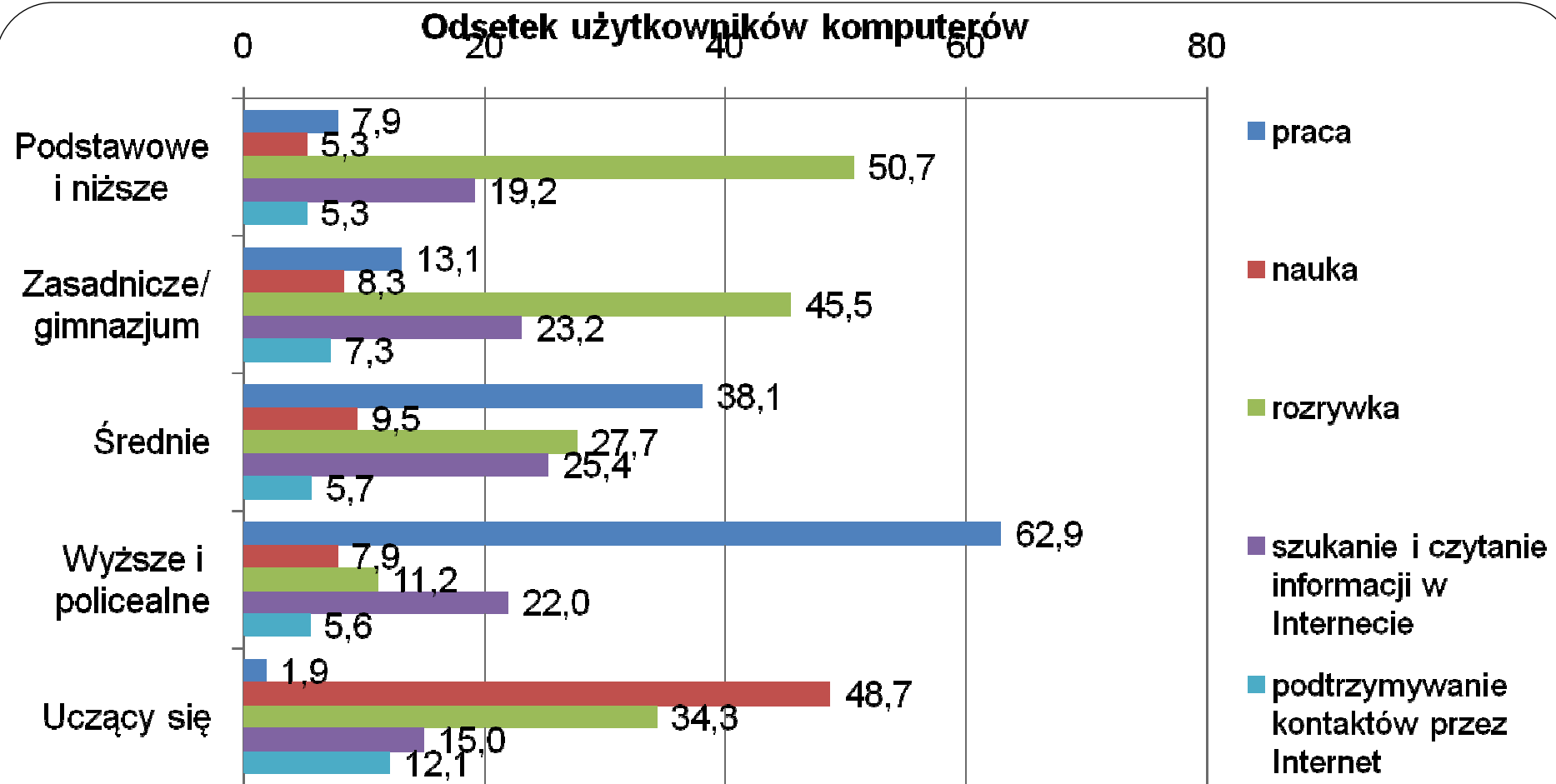
Cel korzystania według statusu społ.-zaw.

Osoby pracujące wykorzystują komputery przede wszystkim do pracy. Osoby bezrobotne, biernie, renciści i rolnicy wykorzystują je do rozrywki, a uczniowie do nauki i rozrywki. Dla emerytów korzystających z komputerów najważniejsze są zasoby internetu.

Cel korzystania według zamieszkania

Im większa miejscowość tym częściej użytkownicy komputerów wykorzystują je do pracy i tym rzadziej w celach związanych z rozrywką.

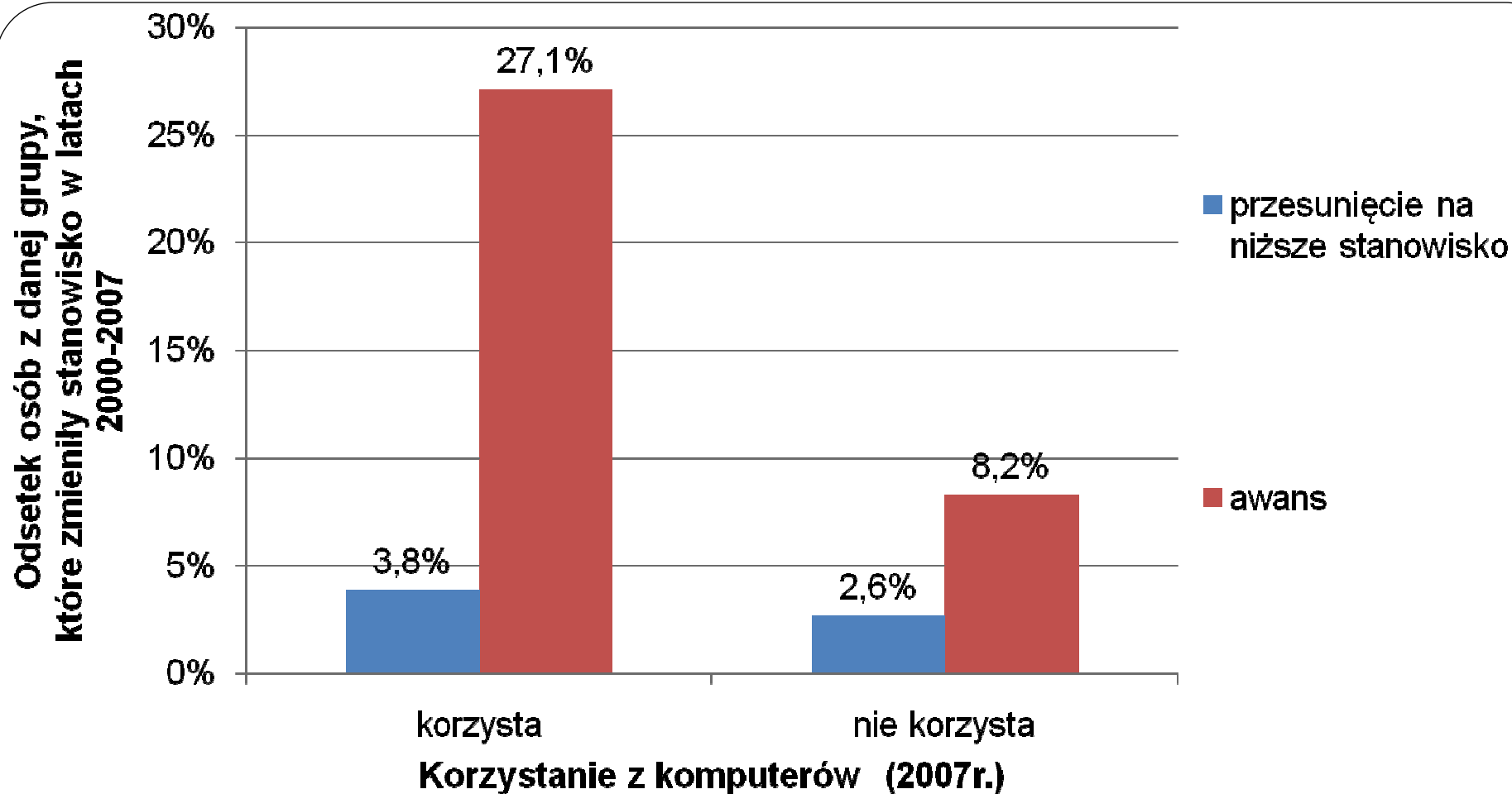
Cel korzystania według wykształcenia

Osoby słabiej wykształcone wykorzystują komputery przede wszystkim do rozrywki, natomiast osoby lepiej wykształcone poświęcają więcej czasu na korzystanie w sposób instrumentalny – związany z pracą.

Korzystanie z komputerów a sytuacja zawodowa

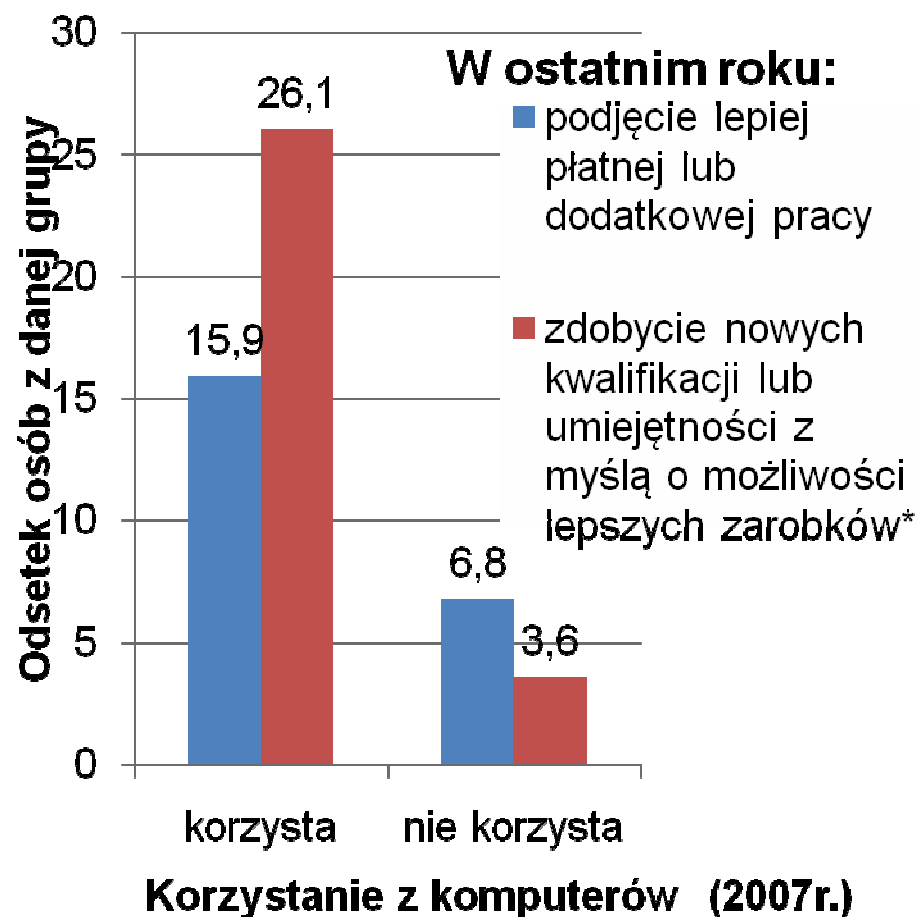
Konsekwencje korzystania z komputerów i internetu

- Nowe technologie są czymś więcej niż tylko czymś co ma ułatwiać życie i czynić wykonywanie zadań łatwiejszym.
 - Zmieniają też nasz sposób myślenia i podejścia do zadań (a przez to także naturę samych zadań).
 - Zmieniają organizację czasu
 - Sposób komunikacji
- Konsekwencje (sposobów) korzystania z internetu dla różnych sfer życia:
 - statusu społeczno-zawodowego,
 - dochodów,
 - relacji społecznych,
 - uczestnictwa w życiu publicznym,
 - psychiki,
 - zdrowia,

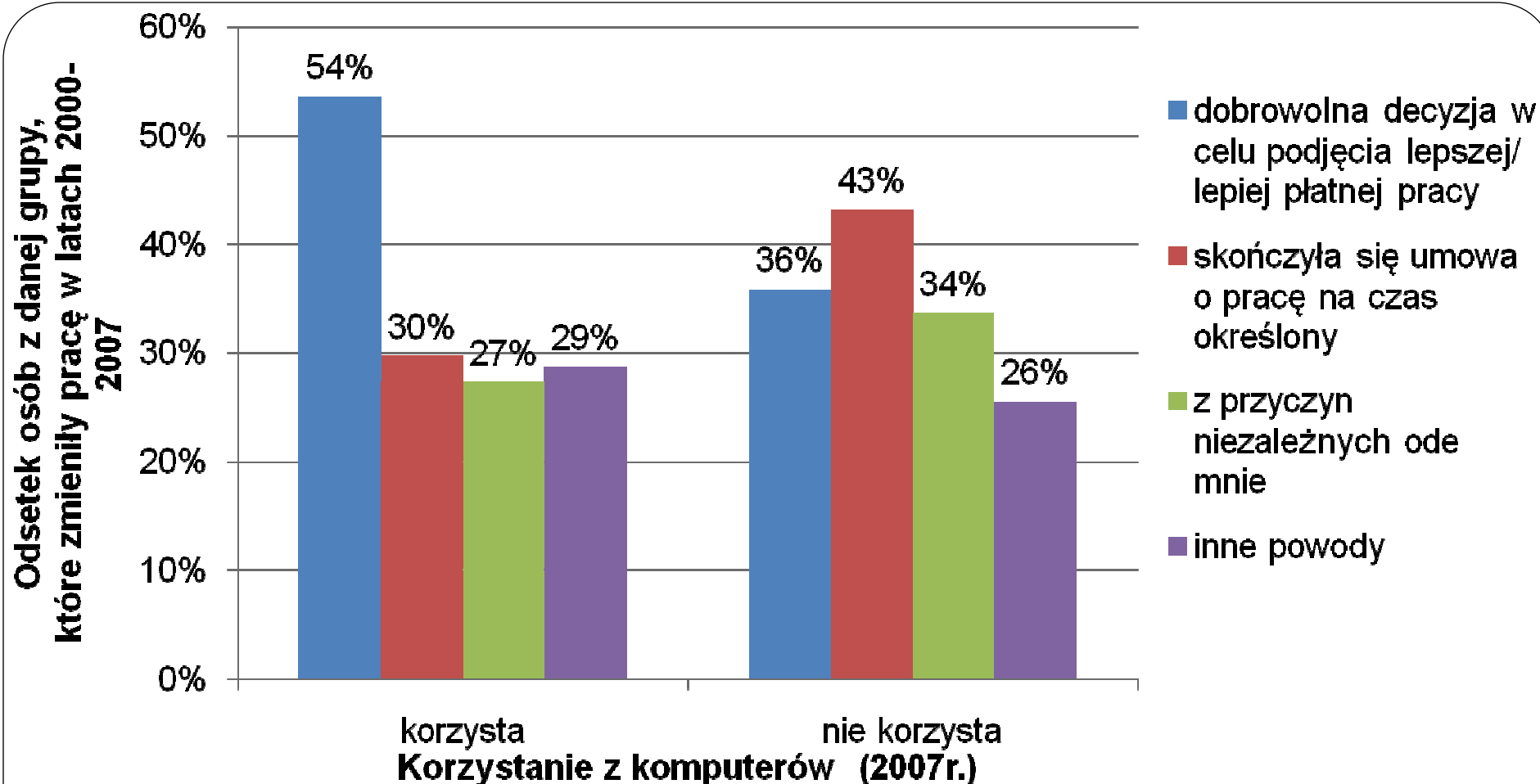

Osoby, które korzystają z komputerów nieco częściej są przesuwane na niższe stanowiska, jednak znacznie częściej awansują.

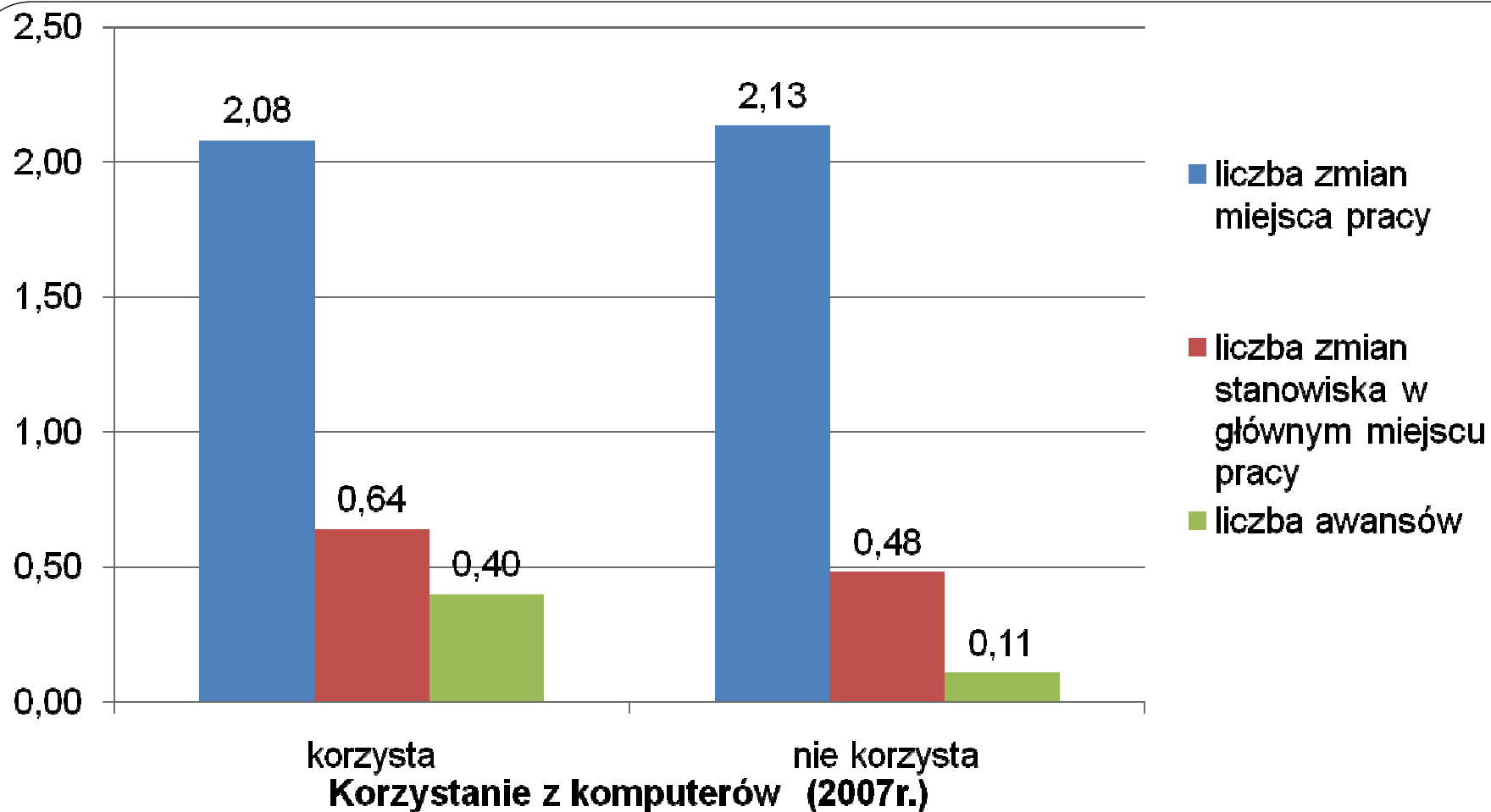
Komputery, praca i kwalifikacje zawodowe

- Osoby korzystające z komputerów częściej podejmowały lepiej płatną lub dodatkową pracę.
- Znacznie częściej zdobywali nowe kwalifikacje przydatne na rynku pracy
 - z tej analizy wykluczone zostały osoby uczące się i studiujące.

Przyczyny zmian pracy są różne dla osób, które korzystają z komputerów i dla tych, którzy z nich nie korzystają. Ci pierwsi częściej zmieniają pracę w celu podjęcia lepszego/lepiej płatnego zajęcia. Osobom niekorzystającym z komputerów częściej zdarza się iż tracą pracę z powodu końca umowy lub innych niezależnych przyczyn.

Zmiany miejsca pracy lub stanowiska

Liczba zmian miejsca pracy nie jest związana z korzystaniem z komputerów. Jednak użytkownicy częściej zmieniają stanowiska i częściej awansują, niż osoby, które z komputerów nie korzystają.

Zmiana dochodów

- Wzrost dochodów osobistych między 2005 a 2007 rokiem (średnio o 189zł).
 - Wśród użytkowników komputerów wzrost ten był istotnie wyższy niż wśród osób, które z komputerów nie korzystały (273,5zł w porównaniu do 105,5zł).
 - Wśród użytkowników internetu wzrost ten był istotnie wyższy niż wśród osób, które z sieci nie korzystały (269zł i 136zł).
- Znaczenie korzystania z komputerów dla wzrostu dochodów jest istotne również przy kontroli różnic wykształcenia, miejsca zamieszkania, statusu zawodowego, wieku oraz płci. Przewidywany wzrost dochodów osobistych jest dla użytkowników o 176zł większy niż dla osób, które nie korzystają z komputerów.

Podsumowanie

- Korzystanie z nowych technologii jest silnie zależne od czynników społeczno-demograficznych. Podstawowe znaczenie ma motywacja do korzystania.
- Dodatkowo te same czynniki mają znaczenie dla sposobów i umiejętności korzystania.
- Korzystanie z technologii przynosi wymierne efekty.